

Siyasal Vakfı

İ.Ü. SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ MEZUNLARI ve MENSUPLARI VAKFI

Yıl: 21 • Sayı: 38 • Mart 2013

- 2** ■ Vakıftan Haberler
- 10** ■ Dr. Mustafa KURUCA ile Röportaj
■ Mustafa CERİT
- 14** ■ Yolcu İşlemlerinde Gümrük Muafiyetleri
■ Abdullah ÖZGÜR
- 20** ■ Yeni Büyükşehir Belediyelerinin Kurulması
Hakkında Bir Değerlendirme
■ Dr. Orhan Veli ALICI
- 24** ■ Tarihsel Mirasımızın İzleri : Irak-Erbil
■ Yasin Cemal GALATA / Ahmet Cahit ŞAHİNER
- 28** ■ Yeni Gerçekler ve Yetenek Yönetimi - 2
■ Dr. Mahmut DEMİRKAN
- 30** ■ İş Güvenliği Yasasına Hazırmıyız?
■ Dr. Resul KURT
- 32** ■ Windows 8 - Cıvıl Cıvıl
■ Meryem ARSLAN
- 34** ■ Büyükşehir Belediyesi ile İlçe Belediyeleri
Arasındaki İlişkiler: İstanbul Örneği
■ Dr. Orhan Veli ALICI
- 35** ■ Meslekte Mükemmelliğin Küresel
Paydaşı: Türkiye İç Denetim Enstitüsü
■ Gürdoğan YURTSEVER

KARDEŞLERİMİZİN YÜREĞİNE SU SERPİYORUZ

Dünyada milyonlarca insan temiz suya erişemiyor. Her gün binlerce, her yıl yüzbinlerce çocuk kirli sulardan ve sağlıksız koşullardan kaynaklanan hastalıklar nedeniyle hayatını kaybediyor.

ÇAĞRI MERKEZİ
0216 614 04 61
ONLINE BAĞIŞ
www.sadakatasi.org.tr

sadakatası
derneği

Siyasal Vakfı Bülteni

Yıl: 21, Sayı: 38, Mart 2013

Sahibi:
Siyasal Vakfı
Yönetim Kurulu Adına
Dr. Fahri SOLAK

Genel Koordinatör
Seyit Ahmet IŞKIN

Katkıda Bulunanlar
Sezai KAYA
Nurullah ÖZTÜRK
Ömer KURU
Fatih BOLCAN
Mustafa CERİT
Burak Hamza ERYİÇİT
Salih MUTLU

Grafik-Tasarım
A-Z Kültür Sanat Ajansı
Tel: 0212 677 20 80
www.adanzereklam.com

Baskı
Kültür Sanat Basımevi
Tel: 0212 674 00 21
www.kulturbasim.com

Adres
Siyasal Vakfı
Kalenderhane Mah. Dedeefendi Cad.
No: 8 Vezneciler /İSTANBUL
Tel: (0 212) 511 32 20-21
Faks: (0 212) 513 88 38

Ankara
Mustafa Ak
Meşrutiyet Cad. 9/7 Kızılay/Ankara
Tel: (0 312) 425 36 34

Mail: siyasal@siyasalvakfi.org.tr
Web: www.siyasalvakfi.org.tr

Siyasal Vakfı Bülteni ücretsizdir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına
aittir.

Saygıdeğer Mensuplarımız,

Bültenimizin 38'inci sayısında yeniden birlikteyiz. Vakfımızın İstanbul ve Ankara faaliyetleri ile mensuplarımızın Kocaeli, Sakarya, İzmir ve Samsun'da gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin haberler **Vakıftan Haberler** bölümünde yer almakta.

Bu sayımızda 1992 dönemi mezunumuz, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkan Yardımcısı Sayın Mustafa KURUCA' yı konuk ettik. 1997 dönemi mezunumuz Sayın Mustafa CERİT' in yaptığı röportajı **Camiamızdan** bölümünde bulacaksınız.

1988 dönemi mezunumuz, Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi Sayın Abdullah ÖZGÜR' ün **"Yolcu İşlemlerinde Gümrük Muafiyetleri"** başlıklı yazısını **Ekonomi** bölümünde okuyabilirsiniz.

Araştırma Notları bölümümüzün ilk yazısı, **"Yeni Büyükşehir Belediyelerinin Kurulması Hakkında Bir Değerlendirme"** başlığı ile 2005 dönemi mezunu, İETT Müfettişi Sayın Dr. Orhan Veli ALICI tarafından kaleme alındı. Bölümün ikinci yazısı ise **"Tarihsel Mirasımızın İzleri; Irak-Erbil"** başlığı ile 2008 dönemi mezunumuz TRT Yapım Yardımcısı Sayın Yasin Cemal GALATA ve yine 2008 dönemi mezunumuz, TRT Muhabiri Sayın Ahmet Cahit ŞAHİNER'e ait.

1987 dönemi mezunumuz, Sayın Dr. Mahmut DEMİRKAN' ın ilk bölümü 37. sayımızda yayımlanan **"Yeni Gerçekler ve Yetenek Yönetimi"** başlıklı yazısının ikinci bölümü ile 1992 dönemi mezunu İş ve Sosyal Güvenlik Müşaviri Sayın Dr. Resul KURT' un **"İş Güvenliği Yasasına Hazır mıyız?"** başlıklı yazısı **Yöneticinin Köşesi** bölümümüzde yer almakta.

Sanal Dünya bölümünde 1999 dönemi mezunumuz, Sayın Meryem ARSLAN' ın **"Windows 8-Cıvı Cıvı"** başlıklı yazısını okuyabilirsiniz.

Kitap Tanıtımı bölümünde mensuplarımızın yayımlanan kitaplarına yer vermeye devam ediyoruz. Bu sayımızda iki kitabın tanıtımını yapıyoruz sizler için. Bunlardan ilki 2005 dönemi mezunu, İETT Müfettişi Sayın Dr. Orhan Veli ALICI tarafından yazılan **"Büyükşehir Belediyesi ile İlçe Belediyeleri Arasındaki İlişkiler: İstanbul Örneği"** kitabı. İkincisi ise 1991 dönemi mezunumuz Sayın Gürdoğan YURTEVER'in **"Meslekte Mükemmelliğin Küresel Paydaşı: Türkiye İç Denetim Enstitüsü"** isimli kitabı.

39. sayımızda ve nicelerinde yeniden birlikte olmak dileği ile selamlarımızı sunuyoruz.

Seyit Ahmet IŞKIN
Siyasal Vakfı Başkan Yardımcısı

“Türkiye’de Yerel Yönetim Reformu ve Vilayet Sistemi” Konferansı

Siyasal Vakfı 2012 Güz Çalışmaları kapsamında 15 Aralık 2012 Cumartesi günü, 1987 mezunlarımızdan, Kocaeli Valisi Ercan Topaca tarafından “Türkiye’de Yerel Yönetim Reformu ve Vilayet Sistemi” konulu konferans gerçekleştirildi.

Konferansta valilik sisteminin tarihinden bahseden Topaca, günümüzde valilerin etkisinin giderek azaldığını söyledi. Bunun nedenini ise önceki yıllarda siyasi kadroların valilerden rahatsızlık duymalarına bağladı. Daha sonra yeni yerel yönetimler yasasıyla büyükşehir belediyelerinin yetkilerini artırarak belde belediyelerinin kaldırılmasına olumlu baktığını anlatan vali bu yolla belde belediyelerinin yol açtığı kaynak israflarının önlenebileceğini anlattı.

Son olarak konferans katılımcıların soruları ve verilen cevaplarla son buldu.

“Bir Muhalefet Örneği: Serbest Fırka” Konferansı

Siyasal Vakfı 2012 Güz Çalışmaları kapsamında Vakfımızda 22 Aralık 2012 Cumartesi günü, 1991 mezunlarımızdan, Bahçelievler Belediyesi Başkan Yardımcısı araştırmacı yazar Zekeriya Yıldız tarafından “Bir Muhalefet Örneği: Serbest Fırka” konulu konferans gerçekleştirildi.

Konferansta ilk olarak Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Şeyh Said İsyanı’ndan bahsedilerek bu olayların Serbest Fırkanın kurulmasında nasıl etkili oldukları anlatıldı. Ayrıca Kemal Tahir’in Kurt Kanunu isimli romanında dönemin olaylarına bakışının önemine vurgu yapıldı. Daha sonra ise Gazi Paşanın Serbest Fırkayı nasıl kurdurduğundan ve bu oluşumla neyi amaçladığından bahsedildi. Sonuç bölümünde ise Serbest Fırkanın amacına ulaşamamasının ve kapanmasının nedenleri üzerinde duruldu ve 1946’ya kadar sürecek olan tek parti dönemi incelendi.

Son olarak konferans katılımcıların soruları ve verilen cevaplarla son buldu.

2012 Güz Dönemi Kahvaltı Programları Yapıldı

Siyasal Vakfı 2012 Güz Çalışmaları kapsamında, 6 Ekim 2012 tarihinden itibaren mezunlarımıza yönelik dönem kahvaltıları gerçekleştirildi.

Her hafta Cumartesi günleri Vakıf Genel Merkezi’nde düzenlenen kahvaltılarda mezunlarımız dönem arkadaşlarıyla bir araya geldiler. Kahvaltıda buluşan mezunlarımız arasında oldukça samimi ve neşeli sohbet ortamları oluşarak mezunlarımız birbirleriyle hasret giderme fırsatı buldular. Kahvaltılarda mezunlarımız, dostlukların sıcak tutulması adına yapılan bu tür çalışmaların devamına yönelik arzularını ifade ettiler.

Sınıf Kahvaltısı Programları

İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi’nde öğrenim gören öğrencilerimize yönelik 11 Aralık 2012 tarihinden itibaren her hafta Cumartesi günü, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler ve İşletme bölümlerinden bir sınıfa olmak üzere, Vakıf Genel Merkezimizde kahvaltı programları düzenlendi. Her bölümün dördüncü sınıf öğrencileri için ise, hafta sonrası KPSS hazırlıkları dikkate alınarak, 25 Aralık 2012 Salı akşamı Vakıf Genel Merkezimizde akşam yemeği düzenlendi.

Kahvaltılara mezunlarımız da katılarak öğrencilerimizin hem mezunlarımızla hem de kendi aralarında tanışmaları, kaynaşmaları ve sıcak bir ortam oluşturmaları sağlandı.

Öğrencilerimize Siyasal Vakfı olarak öğrenim ve meslek yaşantıları döneminde destekleyicileri olacağımız belirtildi.

“Fikirden Hayata, Bir Projeyi Yönetmek” Semineri

“Fikirden Hayata, Bir Projeyi Yönetmek” isimli seminer, 9 Mart 2013 Cumartesi günü Siyasal Vakfı genel merkezinde gerçekleştirildi.

Yoğun ilgi gören seminerde 1998 mezunlarımızdan Ruşen Bakır, bir proje fikri üretilmesi metotlarından, projenin bütçesi ve sonuçlandırılmasına kadar geçen tüm süreçler hakkında bilgi ve tecrübelerini paylaştı.

“Bankacı Gözüyle Roman ve Hayat” Konferansı

Siyasal Vakfı 2013 Bahar Çalışmaları kapsamında, 9 Mart 2013 Cumartesi günü, 1989 mezunlarımızdan bankacı yazar Hüseyin Tunç tarafından “Bankacı Gözüyle Roman ve Hayat” konulu konferans gerçekleştirildi.

Konferansta ilk olarak kendi deneyimlerinden bahseden Tunç, roman yazmaya nasıl başladığını ve yaptığı meslekle yazarlık arasında kurduğu ilişkiyi anlattı. Yaptığı mesleğin kitap yazmasına mani olmadığını anlatarak öğrencilerimize bu yönde tavsiyelerde bulundu. Son bölümde ise mesleği hakkında bilgi veren Tunç, Katılım Bankacılığını ve ülkemizdeki uygulama biçimini anlatarak konu hakkında yazmış olduğu “Katılım Bankacılığı, Felsefesi, Teorisi ve Türkiye Uygulaması” adlı kitabı imzalayarak öğrencilerimize hediye etti. Son olarak konferans katılımcıların soruları ve verilen cevaplarla son buldu.

Siyasal Vakfı Ankara Grubu 2013 Şubat Toplantısı

Siyasal Vakfı Ankara Grubu tarafından organize edilen ve geleneksel hale gelen aylık buluşma toplantılarına devam edilmektedir. 14 Şubat 2013 tarihinde Keçiören Belediyesi Estergon Kalesi Kümbet katında yemekli olarak gerçekleştirilen buluşmada, “Türk Siyasi Hayatında Darbeler” konusu anlatıldı.

TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu Üyesi, 1992 yılı mezunumuz, AK Parti Erzurum Milletvekili Dr. Cengiz Yavilioğlu’nun konuk olduğu buluşmada, Türk siyasi hayatında darbelerin tarihsel gelişimi ele alınarak darbelerin bilinmeyen yönleri ile darbelerin gerçek nedenleri üzerine ayrıntılı bir değerlendirmede bulunulmuş ve bu yönüyle darbelerin bilinmeyen yönlerine ışık tutulmuştur. Programa bürokrasinin her kademesinde görev alan yaklaşık 100 civarında mezun ve mensubumuz katılmış, program sonunda Keçiören Belediye Başkanı Mustafa Ak tarafından program konuğumuza plaket verilmiştir.

Siyasal Vakfı Ankara Grubu 2012 Aralık Toplantısı

Siyasal Vakfı Ankara Grubu tarafından organize edilen ve geleneksel hale gelen aylık buluşma toplantılarına devam edilmektedir. 2012 yılının son toplantısı 06 Aralık 2012 tarihinde Keçiören Belediyesi Estergon Kalesi Kümbet katında yemekli olarak gerçekleştirilmiştir. TRT Genel Müdür yardımcısı ve Vakıf Mütevelli Heyeti üyesi Dr. Zeynel Koç’un Program konluğu olarak katıldığı toplantıda “Günümüz Türkiye’sinde Televizyon Yayıncılığı ve Yansımaları” hususlarında değerlendirmeler yapılmıştır. Türkiye’de Medya ve İletişim alanlarındaki gelişmeler ele alınmış, medya sektörünün bilinmeyen yönlerine ışık tutmuş ve televizyon yayıncılığının dün, bugün ve geleceği üzerine tespitler ve analizler yapılmıştır. Programa mezun ve mensuplarımızdan 100’e yakın katılımcı iştirak etmiştir.

Kocaeli Grubunda Türkiye'de Darbeler Konuşuldu

Siyasal Vakfı Kocaeli Grubu, Aralık ayı toplantısında Türkiye'nin darbe tarihini konuştu. Sekapark içindeki Mevlevi Evi'nde gerçekleştirilen ve TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu Üyesi, Erzurum Milletvekili, 1992 mezunumuz Cengiz Yavilioğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı toplantıda, darbe ikliminin yaşandığı dönemlere ilişkin çarpıcı açıklamalarda bulunuldu.

Dönem Başkanlığını İZAYDAŞ Genel Müdür Yardımcısı Bayram Karakuş'un yaptığı Siyasal Mezunlar Grubu Aralık ayı toplantısına katılım hayli yoğun oldu. Kartepe Kaymakamı Mustafa Ünal, Kocaeli Defterdarı Süleyman Dal, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Teftiş Kurulu Başkanı Süleyman Büyükhahin, Büyükşehir Belediyesi Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı Dr. Bayram Çolakoğlu, Altınal A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Karadağ, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nden Müfettiş Mücahit Bıyıkoglu, Müfettiş Yardımcısı Şeref Erol, İSU eski Genel Müdür Yardımcısı Nazır Esirci, Kocaeli Üniversitesi Öğretim Üyesi Ali Talip Akpınar, Vergi Müfettişi Ömer Gezer, İSU Müfettişi Ahmet Özden, Sakarya Üniversitesi Öğretim Üyesi Fatih Savaşan, Sakarya Büyükşehir Belediyesi İç Denetçisi Veyssel Çıplak, T Bank Uzman Personeli Selami Eren, Milli Emlak Müdürlüğünden Erhan Koyun, PTT Müfettişi Tuncay Karabel ve çok sayıda davetli katıldı.

TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu Üyesi ve AK Parti Erzurum Milletvekili Cengiz Yavilioğlu konuşmasına, komisyon çalışmalarına ilişkin bilgiler vererek başladı. Yapılan çalışmaların önemine dikkat çeken Yavilioğlu, binlerce sayfalık bilgi ve dokümanın geldiğini belirterek, hepsini tam anlamıyla irdeleme ve tasnif etmeye imkân ve zamanlarının olmadığını, alt komisyonlar kurularak bu çalışmanın devam etmesi gerektiğini kaydetti. Yavilioğlu ayrıca, tüm partilerin ittifak ettiği sonuç kısmındaki tavsiyelerin en az raporun kendisi kadar önemli olduğunu, dikkatle okunması ve özellikle yeni anayasa sürecinde değerlendirilmesi gerektiğini anlattı.

Darbe ve darbe ikliminin yaşandığı dönemlerde, bankaların faaliyet dışı kârlarının sektör kârlarından fazla olduğunu kaydeden Yavilioğlu, bu şekilde bankaların devlete borç vererek devleti borçlandırdıklarını, bu durumun yurtdışı bağlantılarının iyi araştırılması gerektiğini belirtti.

Yavilioğlu, özellikle geçmişte MGK Genel Sekreterliği'nin gölge hükümet gibi çalıştığını, zaman zaman hükümetten çok daha güçlü pozisyonda olduğu için istediği kurumdan istediği bilgileri alabildiğine şahit olduklarını belirtti. Yavilioğlu ayrıca, geçmişte özellikle Milli Güvenlik Siyaset Belgesi ve kamu yararı ilkesinin yanlış kullanıldığını ancak AK Parti döneminde bu olumsuzluklarla ilgili çok önemli yapısal değişiklikler olduğunu kaydetti. Askerin rol biçen değil, rol alan bir anlayış ve yapıyla hareket etmesi gerektiğini ifade eden Yavilioğlu, askerin özellikle demokrasinin gereği olarak sadece savunmayla uğraşması ve sivil iktidar alanına müdahale etmemesi gerektiğini belirtti.

"Cumhuriyeti koruyup kollama vazifesi askerin değil, hükümetin ve halkın görevidir" diyen Yavilioğlu, komisyon çalışmaları sırasında birçok fişleme raporlarını da incelediklerini belirtti.

Toplantının son bölümünde Milletvekili Cengiz Yavilioğlu, katılımcıların sorularını yanıtlarken, gecenin sonunda üyelerimizden Ahmet Şahin'e ait bir fotoğraf günün anısına Cengiz Yavilioğlu'na hediye edildi.

Kocaeli Grubu Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Ziyareti

Siyasal Vakfı Kocaeli Grubu üyeleri Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Fatih Akbulut'a tebrik ziyaretinde bulundular. MARKA'nın İzmit'teki merkez binasında gerçekleştirilen ziyarette samimi bir ortam vardı.

Ziyaret programına; Siyasal Mezunlar Grubu Dönem Başkanı ve İzaydaş Genel Müdür Yardımcısı Bayram Karakuş, Kocaeli Defterdarı Süleyman Dal, Vakıfbank Adapazarı Şube Müdürü Ahmet Şahin, Altınal A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Karadağ, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Teftiş Kurulu Başkanı Süleyman Büyükhahin, Vergi Müfettişi Ömer Gezer, İSU Müfettişi Ahmet Özden, Vakıfbank E5 Şube Müdürü Gökhan Uyanık, Kocaeli Üniversitesi'nden Öğretim Üyesi Murat Bolat katıldı.

Karşılıklı fikir alışverişi şeklinde gerçekleşen ziyarette grup üyeleri, Siyasal Mezunları Kocaeli Grubu ve yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi verdi. Siyasal Mezunlarının ziyaretinden memnuniyet duyduğunu ifade eden MARKA Genel Sekreteri Fatih Akbulut ise Doğu Marmara Kalkınma Ajansı çalışmalarıyla ilgili bilgi verdi. Programın sonunda, Bayram Karakuş ve Kocaeli Defterdarı Süleyman Dal, ziyaret anısına Fatih Akbulut'a tablo hediye etti.

Siyasal Vakfı Sakarya Grubundan Meslek Tanıtım Programı

Siyasal Vakfı Sakarya Grubu, öğrencilerin yeteneklerine uygun doğru hedefler belirlemeleri, bilinçli tercihler yapmaları, meslekleri birinci ağızdan her yönü ile tanımaları ve mezunlarımızın deneyimlerini, lise-üniversite ve sonrası dönemlerinde hayatlarındaki örnek uygulamaları anlatarak gençlerimize bir sinerji ve motivasyon ortamı oluşturmak amacı ile liselerde meslek tanıtım günleri düzenlemeye başlamıştır.

İlk meslek tanıtım günü Sakarya Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesinde yapıldı. Meslek tanıtımına üyelerimizden TUVASAŞ Teftiş Kurulu Başkanı Hüseyin Duran, Arifiye Kaymakamı Mehmet Ünlü, Sakarya Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Tuncay Yılmaz, Vakıfbank Adapazarı Şube Müdürü Ahmet Şahin, Sakarya BŞB Hukuk Müşaviri Avukat Mehmet Akyazıcı, İç Denetçi Veyssel Çıplak, Sakarya Üniversitesi Bütçe Uzmanı Özgür Pehlivan, Sakarya Mali Müşavirler Odası Genel Sekreteri Mali Müşavir Ertuğrul Kocacık katıldı. Meslek tanıtımı beklentilerin üzerinde ilgi görmüş olup aynı zamanda Fakültemizin de tanıtımı yapılmıştır.

Siyasal Vakfı İzmir Grubu Şubat 2013 Toplantısı

Siyasal Vakfı İzmir Grubu Şubat 2013 toplantısı gerçekleştirildi. SGK İzmir İl Müdürü'nün ev sahipliğinde, İzmir Bölge Koordinatörümüz Alparslan Gazi Ağca'nın organizasyonu ile düzenlenen ve 17 mezunumuzun katıldığı toplantıda, 1993 mezunumuz SGK Konak Müdürü Akın Güner tarafından "SGK Mevzuatındaki Değişiklikler" konulu bir sunum yapıldı.

İzmir grubu olarak her ayın ortasında konulu bir toplantı yapılmasına karar verildi. Bu çerçevede, Mart programının "Katılım Bankacılığı" hakkında olması planlandı.

İzmir Grubu Aliğa Kaymakamını Ziyaret Etti.

Vakfımız İzmir Grubu, mensuplarımızdan Aliğa Kaymakamı İbrahim Keklik'e, annesinin vefatı dolayısı taziye ziyaretinde bulundu.

Diğer Bölge Toplantıları

Hatay bölge toplantısı 25 Aralık 2012 ve 10 Ocak 2013 tarihlerinde, Samsun bölge toplantısı 6 Şubat 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Dr. Mustafa KURUCA ile Röportaj

(1992 Mezunu, SGK Başkan Yardımcısı)

Röportaj: **Mustafa CERİT**

- **Mustafa Bey, sizi kısaca tanıyabilir miyiz?**

- 03.02.1969 tarihinde Giresun İli Yağlıdere İlçesi Kurucalı Köyünde doğdum. Lisans eğitimini 1992 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye Bölümünde tamamladım. 1995 yılında Sosyal Sigortalar Kurumunda müfettiş yardımcısı olarak göreve başladım. 1998 yılında müfettişliğe, 2005 yılında başmüfettişliğe atandım. Mayıs 1998-2002 tarihleri arasında Sigorta Müfettişi, Temmuz 2002-Nisan 2004 tarihleri arasında Sigorta Teftiş Kurulu İstanbul Grup Başkanlığı, Nisan 2004-Mart 2008 tarihleri arasında İstanbul Sigorta Müdürlüğü, Mart 2008-Eylül 2011 tarihleri arasında İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü görevlerinde bulundum. 27 Eylül 2011 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu Başkan Yardımcılığına atandım. Halen bu görevi yürütmekteyim.

- **Bu görevleri yürütürken bunların yanında bir de akademik tarafınız var, aynı zamanda hem iş hem akademik çalışmalar zaman olarak sizi zorlamadı mı? Bundan bahsedebilir misiniz?**

- Evet, bulunduğum görevler yanında aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalında, “Sosyal Güvenlik Sistemi Açıklarının Kamu Açıklarına Etkisi” konulu tez ile 2002 yılında yüksek lisans eğitimimi tamamladım. Daha sonra Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi Anabilim Dalında “Genel Sağlık Sigortası” konulu tez ile 2012 yılında doktora eğitimimi tamamladım. Yaptığım işi sevdiğim için aynı konularda akademik çalışma bana ayrı bir keyif verdi. Gerek yüksek lisans gerek doktora dersleri ve her iki alandaki tezlerim de birebir işimle ilgili olduğu için keyif alarak yaptım.

- **Daha önce Sigorta Müfettişi, İstanbul Sigorta ve SGK İstanbul İl Müdürü olarak görev yapıyordunuz. Yaklaşık 1,5 yıl önce Sosyal Güvenlik Kurumu Başkan Yardımcısı olarak atandınız, SGK uygulamalarını alttan üste gördünüz, taşra ile merkezi karşılaştırdığınızda neler söylenebilir? Bu arada Ankara’dan bakınca İstanbul taşra ama sizin için İstanbul’un merkez olduğunu biliyoruz.**

- Bulduğum her görevden aldığım bazı dersler, öğrendiğim gerçekler ve edindiğim tecrübeler var. İstanbul’da görev yapan bir kimse, bunu sadece Sosyal Güvenlik Kurumu için söylemiyorum, kamu ve özel sektör de dâhil her yerde bütün görevleri yapabilir. İstanbul’un ayrı bir özelliği var, her işin en uç noktası var, karşılaşılabileceğiniz bütün karmaşık iş ve işlemleri İstanbul’da görebilirsiniz. Bunun için İstanbul ayrı bir okul diyorum. Ankara Türkiye’nin başkenti ama İstanbul Türkiye’nin hatta dünyanın iş anlamında başkentlerinden birisi, bundan dolayı Ankara’daki bazı düzenlemeler İstanbul esas alınarak yapılmalı. Taşra merkezin motoru, sosyal güvenlik için söylüyorum, bazı düzenlemeler taşranın zorlamaları ile mevzuatta yerini bulabiliyor.

- **Üniversite öğreniminiz İstanbul’da, daha sonra 20 yıla yakın iş hayatınız İstanbul’da, ve şu anda**

Ankara’da yaşıyorsunuz, İstanbul ile Ankara’yı sosyal anlamda karşılaştırdığınızda neler söyleyebilirsiniz? Ankara’ya alışabildiniz mi?

- Yaptığımız iş ülkemiz insanına hizmet, böyle bakıyorum, esas mesleğimiz müfettişlik olduğu için Türkiye’nin çok sayıda iline teftişe gittiğimiz oldu, daha sonra uzun yıllar İstanbul’da görev yaptıktan sonra Kurum Başkan Yardımcısı olarak atandığımda tabi ki İstanbul’dan ayrılmak zordu. Uzun yıllar çok güzel dostluklarım, arkadaşlıklarım oldu İstanbul’da. Ankara ile İstanbul’u karşılaştırdığınızda İstanbul daha dinamik, hareketli ve sosyal bir şehir. Ama artık Ankara’da da ciddi değişim ve dönüşüm var, sadece Fakültemiz mezunlarının ciddi bir ağırlığı var şu anda. Söylediğim gibi ülkemiz insanına bu şekilde hizmet etmemiz takdir edildi. İstanbul’dan ayrılmak zor, onun için ayrılamadım da. Yahya Kemal Beyatlı’nın dediği gibi Ankara’nın en çok da İstanbul’a dönüşünü seviyorum ancak Yahya Kemal şu anda hayatta olsaydı belki de bunu daha farklı söylerdi.

- **Sosyal Güvenlik Kurumu 5502 sayılı yasa ile 2006’da Emekli Sandığı, SSK ve Bağ-Kur’un birleşmesi ile kuruldu ve ilk andan bu yana bu dönüşümün içindesiniz, tek çatı ile birlikte neler değişti?**

- Sosyal Güvenlik Kurumu daha önceden bildiğimiz SSK, Emekli Sandığı ve Bağ-Kur’un yasa ile birleştirilmiş, tek çatı altında toplanmış halidir. Tabii, bir Kurumun yeni kurulması ile mevcut Kurumlardan oluşturulması farklı şeyler ve ikincisi daha zor ve sancılı bir süreç. 2013 Mayıs ayında Sosyal Güvenlik Kurumunun kuruluşunun yedinci yılı olacak. Geçiş sürecinde üç kurumun ayrı kültürlerini tek potada eritmeye, uyumlu hale getirmeye çalıştık. Tabii ki bazı zorlukları oldu, ancak bu gün dışarıdan da görüleceği üzere bu üç Kurumun bir araya getirilmesiyle bir sinerji oluştu. Teşkilatlanma yanında farklı statülerden sigortalılık mevzuatının personele öğretilmesi, kavratılması da ayrı bir zorluktu, ancak bunlar bu gün için büyük ölçüde aşıldı. Sosyal güvenlik alanı dinamik bir alan oldu-

ğu için Kurum personelinin de buna ayak uydurması, yenilikleri öğrenmesi gerekirdi. Bunu büyük ölçüde başardığımızı, ciddi bir mesafe kat ettiğimizi düşünüyorum. Sosyal Güvenlik Kurumunun iki temel faaliyet alanından birincisi sigortalılık ya da emeklilik, diğeri ise sağlıktır, bunlar toplumu en temelden ilgilendiren iki husus, olumsuz bazı durumlarda hemen yan-ki bulacak iki alandır bunlar, dolayısıyla hızlı değişim ve uyum gerektirir. Tek çatı ile daha önceden SSK, Emekli Sandığı ve Bağ-Kur’un uygulamaları standardize edilmeye çalışılmıştır.

- **Sosyal Güvenlik Kurumu’nun biri sigortalılık ya da emeklilik diğer sağlık olmak üzere iki ayağı olduğunu söylediniz, sağlık kısmı Sağlık Bakanlığına devredilmedi mi?**

- Toplumda bilinenin aksine sağlık kısmı Sosyal Güvenlik Kurumunun en öncelikli faaliyet alanlarından biridir. İşçi, memur, esnaf veya bunların emeklileri olsun sağlık yönünden yapılan hastane masrafları ve eczane masrafları Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanır. 2005 öncesine kadar SSK bir yandan da hastane işletmekte idi, sağlık hizmetini doğrudan vermektedir, şimdi ise hastaneler Sağlık Bakanlığına devredildi fakat Sosyal Güvenlik Kurumu sigortalılara sağlık hizmetini kamu ya da özel hastanelerden satın alma yoluyla vermektedir. Sigortalı bir kişi hastaneye gidip muayene olduğunda faturası, eczaneye gidip ilaç aldığında reçetesi ödenmesi için Sosyal Güvenlik Kurumuna gelir, ödemeyi de Sosyal Güvenlik Kurumu yapar. Ülkemizdeki sigortalıların hatta yurt dışından gelen yabancı ülkelerin sigortalılarının bu masrafları ve takibini düşündüğünüzde Sosyal Güvenlik Kurumunun sağlık yönünün devasa boyutu anlaşılabilir.

- **Sosyal Güvenlik Kurumunun uygulamalarından birde son zamanlarda duyduğumuz “Genel Sağlık Sigortası” uygulaması var, bu nedir?**

- 5502 sayılı yasa Sosyal Güvenlik Kurumunun teşkilat yasasıdır, Kurumun merkez ve taşra teşkilatının

yapılanması, yönetimi, kurumsal düzeyde alınacak kararların ne şekilde alınıp uygulanacağını düzenleyen yasadır. Bunun yanında asıl sigortacılık ve sağlık alanında kurum uygulamalarını düzenleyen yasa 5510 sayılı “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu”dur. Adından da anlaşılacağı üzere yasa iki temel konuyu düzenlemektedir. Birincisi sosyal sigortacılık, ikincisi ise genel sağlık sigortasıdır. Teknik anlamda eski deyimle SSK’lı, Bağ-Kur’lu veya Emekli Sandığı mensubu olan devlet memurlarının sağlık giderleri bu yasa kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumunca finanse edilmektedir. Bir de bunların dışında olup çalışmayan, geliri olmayan, ya da geliri olup SSK’lı, Bağ-Kurlu veya Emekli Sandığı mensubu olmayan vatandaşlar belli şartlarla sağlık sigortasından yararlanabilmektedir. Yani ülkemizde yaşayan tüm vatandaşlar hatta belli şartlarda vatandaşımız olmayan yabancılar genel sağlık sigortalıdır.

- Yukarıda da belirttiniz, doktora teziniz Genel Sağlık Sigortası üzerine, bunu biraz açabilir misiniz?

- Dünyada gelişmiş ülkelerde farklı uygulamaları var, bu sosyal devlet olmanın bir gereği, sağlık hizmeti almayan vatandaş olmamalı, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası yasası temelde bunu söylüyor. Pratiğe geçildiğinde uygulamada, eski deyimle söylüyorum, SSK’lı, Bağ-Kur’lu ya da memur olanlar zaten prim ödeyip sağlıktan yararlanıyor. Genel Sağlık Sigortası uygulaması ile getirilen yenilik, hiç geliri olmayanların sağlık primlerinin devlet tarafından ödenmesi, düşük geliri olanlarında kanunen belli ölçüde prim ödeyerek sağlık hizmetlerinden yararlanma uygulamasıdır. Anayasamızda yer aldığı halde bu güne kadar uygulamaya geçirilemeyen bu düzenleme 5510 sayılı yasa ile uygulama alanı bulmuştur.

- Bazı kimselerden “Tek çatı oldu ama halen emeklilikte SSK’lı mısın Bağ-Kurlu musun diye soruluyor” şeklinde yakınmalar duyuluyor, bunun nedeni nedir?

- Birincisi, geçmişte olan üç ayrı uygulama, üç ayrı sigortalılık ve emeklilik rejimi var, bunlar SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı uygulamalarıdır. 5510 sayılı yasa ile geriye dönük kazanılmış haklar üzerinde değişiklik yapılmamıştır. İkincisi ise, SSK’lı, Bağ-Kur’lu ve devlet memurlarının ayrı statülerde olması için doğası gereğidir. Devlet memuru olan kişiler genellikle iş garantisiyle buradan emekli olmakta, Bağ-Kurlular yani işveren kesimi, işçilere göre ekonomik durumu nispeten daha iyi olan kişilerdir. SSK’lı olarak çalışanlar ise zaman zaman işsiz kalabildiklerinden emeklilik şartları bu üç grup için farklı düzenlenmiştir. Uzun vadede kademeli olarak emeklilik yaşı eşitlenecektir ancak belirttiğimiz gerekçeler gereği prim ödeme gün sayısı arasında fark olması normaldir.

- Uzun yıllar idareci olarak görev yaptınız, halen de devam etmektesiniz, çok önemli bir kurumda ve önemli bir görevdesiniz, bu süre zarfında bizlerle paylaşabileceğiniz ve unutamadığınız bir meslek anınız, çalışma arkadaşlarınıza sizden sonraki yöneticilere bir tavsiyeniz var mı?

- Sondan başlayayım, kamu görevlisiyseniz iyi niyet, doğruluk ve adalet önemli. Hazreti Ömer adaleti diye bildiğimiz adalet önemli. Bu güne kadar gerek çalıştığım Müdürlüklerde gerekse daha üst görevlerde çalışanlar ve gelen vatandaşlar arasında siyasi düşünce ayrımı yapmadım. Ahde vefanın imandan olduğuna dair hadis olduğunu sandığım bir söz var, ahde vefa önemli, zaman zaman kırgınlıklar olsa da dürüstlük önemli. Bu makamlarda insanlara hizmet için varız. Şeyh Edebali’nin Osman Gazi’ye nasihati içinde geçen “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” sözü işlerimizde hep göz önünde bulundurmanız gereken bir sözdür. Peygamberimizin işi ehline verin hadisi şerifini kendime düstur edindim. İki sene boyunca bir belgeyi gerekçe göstererek emekli edilmeyen sigortalının İl Müdürü atandıktan sonra uygulamayı değiştirdiğimiz için emekli olması sonrası size sabaha kadar dua ettim lafını hala anımsarım.

- Kitap çalışmalarınız, makaleleriniz olduğunu da biliyoruz. Bunlardan ve varsa bilmediğimiz başka hobilerinizden söz eder misiniz?

- Çalıştığım işimle ilgili olarak, sosyal sigorta, işveren, emeklilik konularında kitaplarım ve çok sayıda makalelerim var. Yazmak insanı dinlendirir. Bir defa başladığınızda arkası gelir, yazmadan duramazsınız zaten. Son olarak 2013 Ocak ayında, uzun süre birlikte çalıştığım, yetişmesinde de emeğimin olduğu Sosyal Güvenlik İstanbul İl Müdür Yardımcısı Murat Özdamar ile birlikte güncellemesini yaptığımız yaklaşık 800 sayfalık “Tüm Yönleriyle Emeklilik” isimli kitabımın ikinci baskısı yayımlandı. İlk baskısı 2004 yılında yayınlanmıştı. O dönemde emeklilik alanında yazılan ilk kitaptı. Yazı işi hastalık gibidir, bir defa başladığınızda bırakamazsınız, gerek makaleler gerekse kitaplarla mevzuat ve uygulamada bazı katkılarımız olduysa ne mutlu.

- Son olarak genç Siyasallılara neler önerirsiniz? Ayrıca Vakıf camiamıza bir mesajınız var mı?

- Ülkemizin yetişmiş dürüst insan gücüne ihtiyacı ortada, Siyasallı kardeşlerime rahmetli Sakıp Sabancı’nın dediği gibi “çalışmak, çalışmak, çalışmak” tavsiyem olsun. Ülkemizin, dünyanın çalışan insanlara ihtiyacı var. Okulun bitirildiği 1-2 yıl belki küçük sıkıntılar yaşanabiliyor. Geriye dönüp baktığımda sınıf arkadaşlarımdan her biri ya iyi bir iş sahibi ya da kamuda güzel yerlerde ülkesine hizmet eden bürokratlar. Bundan dolayı genç siyasallı arkadaşlarıma, okul sonrası 1-2 yılda geçen sıkıntıları üzerlerinden atıp ülkeye ve millete hayırlı hizmet eden insanlar olmalarını dilerim.

- Vakfımız adına başarılar diliyoruz. Ayrıca röportaja vakit ayırdığınız için de teşekkür ediyoruz.

- Ben teşekkür ediyorum. Bu vesile ile bütün Siyasallı arkadaşlarıma selam ve saygılarımı sunuyorum. Vakfın faaliyetlerini takdirle izliyorum, başarılar diliyorum.

Yolcu İşlemlerinde Gümrük Muafiyetleri

Abdullah ÖZGÜR

(1988 Mezunu, Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi)

İmkanların artması ile insanlarımızın gerek yurt içi ve gerekse yurtdışına gidiş gelişleri giderek artma eğilimi göstermekte hatta yurtdışı gezi maliyetleri yurt içi gezi maliyetlerine göre göreceli olarak daha uygun olabilmektedir. Gerek bayram turizmi ve gerekse kültürel gezilerin mevsim fark etmeksizin yükseliş trendinde bulunduğu herkesin malumudur. Bu aktivite içinde bulunan yolcuların, eşyaya ilişkin bazı haklarının olması doğaldır. Hukuk normları çerçevesinde yolcuların tanımı ve haklarının tanımlanması yapılmıştır. Bu haklarımız kanun, yönetmelik ve tasarrufla yazılarla şekillenmektedir. Yazımızla bu haklar belirtmeye çalışarak hakların öğrenilmesi ve limit üstü işlemlerin bilinmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda

ilk önce konu ile ilgili bazı öncelikli kavramların içi- nin hukuki olarak tanımlanması gerekir. “Şahsi eşya deyimi”nden kişisel kullanıma özgü, kullanım alanı ve miktarı gözönüne alınarak, ticari amaç için ithal edilmediğinin anlaşılması halinde ithaline izin verilen eşyayı, “Yolcu” kavramından da “herhangi bir amaçla (ticaret, memuriyet, tahsil, ziyaret, tedavi veya turizm) kısa veya uzun bir süre kalmak üzere, yabancı bir ülkeden karayolu, demiryolu, deniz veya hava yollarından biriyle Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yabancı bir ülkede oturan Türkler ile yabancılar ve herhangi bir amaç ile gittikleri yabancı ülkeden kesin veya geçici olarak dönen, Türkiye’de oturan Türkler ve yabancılar ile Türkiye’den aynı amaçlarla ve aynı yollarla yabancı bir ülkeye giden benzeri Türk ve yabancılar anlaşılması gerekir. Yolcu, beraberinde eşya getirebileceği gibi ayrıca posta yoluyla veya Hızlı Kargo yoluyla da eşya getirilebilir. Türkiye’ye gelen yolcuların bu eşyaları ile ilgili olarak, Gümrük Kanununun ilgili maddelerine istinaden hazırlanan 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca posta ve yolcu işlemlerinde “gümrük

vergilerinden muafiyet ve istisna tanınacak haller” belirtilmiş ve bunların uygulama biçimi de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nca duyurulmuş bulunmaktadır.

Buna göre;

Yolcuların beraberinde getirecekleri eşyayı gösterir liste aşağıdaki gibidir.

YOLCU BERABERİ KİŞİSEL EŞYA LİSTESİ:

A) Tüketim Maddeleri

a) Tütün ve tütün ürünleri

- 1- Sigaralar 400 adet
- 2- Sigarillolar (her biri 3 gr.dan ağır olmayan purolar) 100 adet
- 3- Puro 50 adet
- 4- Kırılmış tütün (200 yaprak sigara kağıdı ile) 250gr.
- 5- Pipo tütünü 250gr.

b) Alkollü ürünler

- 1- Alkol derecesi %22’yi geçen alkol ve alkollü içkiler 1lt.
- 2-Alkol derecesi %22’yi geçmeyen alkol ve alkollü içkiler 2 lt.

c) Kozmetik ürünler

- 600 ml’yi aşmamak kaydıyla kolonya, parfüm, lavanta, esans veya losyon ile 5 adet cilt bakım ürünü ve makyaj malzemesi.

ç) Gıda ürünleri

- 1- Çay 1 kg.
- 2- Çözülebilir hazır kahve 1 kg.
- 3- Kahve 1 kg.
- 4- Çikolata 1 kg.
- 5- Şekerden mamul yiyecek 1 kg.

B) Diğer Eşya

a) Giyim ve yolculuk eşyası

- 1- Yolcunun giyinip kuşanmasına mahsus eşya

- 2- Yolcunun yaşantısına mahsus eşya ile seyahat eşyası

b) Elektronik/Dijital eşya

- 1-LCD veya plazma ayırımı yapılmaksızın bir adet renkli televizyon (55 ekrana [55 ekran dahil] kadar)
- 2- Birer adet video kamera (10 adet boş kaseti ile birlikte) ve fotoğraf makinesi (hafıza kartı veya 5 adet filmi ile birlikte)
- 3- Bir adet GPS yön bulma cihazı
- 4- Bir adet dizüstü bilgisayar ya da PC, aksam ve parçaları (flash bellek, harici hard disk dahil)
- 5- Bir adet radyo veya radyo-teyp
- 6- Her türlü ses ve görüntü kaydedici ve oynatıcı cihazlardan bir adet ile bu cihazlara ait toplam 10 adedi geçmemek üzere üzerine kayıt yapılabilen plak, teyp kaseti, CD, VCD, DVD
- 7- Bir adet kasetli veya oyun kartlı elektronik oyun aleti
- 8- TV, müzik çalar, video oynatabilme özelliğine sahip olanlar dahil olmak üzere GSM-Cep telefonu (yabancı misyon mensupları hariç iki takvim yılında 1 adet)

c) Müzik aletleri

- Elde taşınabilir müzik aletlerinden birer adet olmak üzere en çok 3 adet

ç) Spor ve oyun aletleri

- 1- Bir adet kamp çadırı
- 2- Bir adet dalgıç takımı
- 3- Bir adet motorsuz şişirme bot
- 4- Bir adet yelken tertibatlı sörf
- 5- Bir çift yüzme paleti
- 6- Golf malzemesi (golf aracı hariç)
- 7- Yolcunun tek başına kullanabileceği özelliğe sahip birer adet olmak üzere spor yapmasına mahsus diğer spor alet ve giysileri (paraşüt ve kayak takımı dahil, deniz motosikleti ve motorlu deniz kızıağı hariç)

d) Sağlık cihazları

- 1- Hasta yolcuya ait yatak
- 2- Maluller için hareket ettirici tertibatı bulunan motorlu, motorsuz koltuk

- 3- Şahsi tedavide kullanılan ilaçlar
- 4- Kişinin kullanımına mahsus tıbbi cihazlar
- 5- Gaz maskesi, koruyucu elbise

e) Mutfak eşyası

Yolculuk esnasında kullanılacak mutfak aletleri ile birer adet olmak üzere küçük ev aletleri

f) Diğerleri

- 1- Hac ve umreden gelen yolcuların beraberlerinde getirecekleri veya posta veya kargo yoluyla gönderecekleri, Müsteşarlık ile Diyanet İşleri Başkanlığınca belirlenecek miktarda hurma ve zemzem suyu
- 2- Çocuk yolcuya mahsus bir adet çocuk arabası
- 3- Çocuk yolcuya mahsus oyuncaklar
- 4- Bir adet ütü
- 5- Bir adet bisiklet
- 6- Bir adet el dürbünü (gece görüş dürbünü ve gözlükleri ile gece görüş keskin nişancı dürbünleri hariç)
- 7- Araçla birlikte yolculuk halinde, aracın kendisine ve sürücüsünün kullanımına mahsus diğer alet ve cihazlar (Akü şarj cihazı, akü ile çalışan otomobil süpürgesi, akü ile çalışan buzluk vb.)
- 8- Kişisel kullanıma mahsus kitap veya benzeri basılı yayın
- 9- Yolcunun beraberinde olmak kayıt ve şartıyla evcil hayvanlardan toplam 2 adet veya 10 adet akvaryum balığı (veteriner sağlık raporu, orijin ve aşı belgesi ile varsa kimlik ve eşgal belgesi ibrazı şartı ve veteriner kontrolü kaydıyla)

Posta Veya Hızlı Kargo Yoluyla Gelen Eşya:

Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir kişiye posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen, bedeli gönderi başına toplam 75 Avro'yu geçmeyen eşyaya muafiyet tanınır. Muafiyetin aynı kişi tarafından kullanılması- nın süreklilik arz ettiğinin tespiti halinde muafiyetin kullanımına sınırlama getirilebilir. Bu kapsamındaki eşyanın cins, nevi, nitelik, miktar ve kıymetine ilişkin düzenleme yapmaya Bakanlık yetkilidir.

Yolcu Beraberi Eşya:

Yolcu beraberi eşya muafiyeti yukarıdaki listede yer alan eşya için, her bir yolcu başına karşılığında belirtilen miktarlarla sınırlıdır. Listede yer alan eşyadan tütün ve tütün ürünleri ile alkollü ürünlere ilişkin muafiyet 18 yaşından büyükler için uygulanır.

Yolcu beraberi hediyeelik eşya limiti:

Bu muafiyet listede belirtilen eşya hariç olmak üzere, her bir yolcu için toplam gerçek kıymeti 430 Avro'yu geçmeyen eşya için uygulanır. Ancak, 15 yaşından küçük yolcular için bu miktar 150 Avro olarak uygulanır. Kararın 61'inci maddesinde hüküm altına alınan yolcu beraberi 430 euroluk hediyeelik eşya limiti, posta yolu veya hızlı kargo yolu ile getirilen eşya için söz konusu olmuyor. Türkiye gümrük bölgesindeki bir kişiye posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen ve kıymeti (150 euroyu) aşan, ancak 1500 euroyu aşmayan eşya kararın 62'nci maddesi kapsamında değerlendirilerek ve geldiği ülkeye göre bu eşyaya tek ve maktu vergi oranı uygulanarak, eşyanın vergisi tahsil ediliyor. Söz konusu eşyanın vergilendirilmesinde kargo ücreti dikkate alınmıyor.

Kişisel eşya:

Yurda giriş yapan yolcuların beraberlerinde ya da gelişlerinden bir ay önce veya bir ay sonraki süreler içerisinde gelen eşyaya muafiyet tanınıyor. Yolcuların elektronik cihazlarına ilişkin olarak, bir defaya mahsus olmak üzere Bandrol Ücreti adı altında TRT adına gümrük idarelerince bir meblağ tahsil ediliyor.

Yolcu beraberi hediyeelik eşya:

Yolcu beraberinde gelen hediyeelik eşyaya için yapılan uygulama ise şöyledir;

1- Yolcu eşyası için muafiyet listede belirtilen miktarda muafiyet uygulanıyor. Hem 430 euroluk yolcu beraberi hediyeelik eşya muafiyet hakkı, hem de kişisel eşya muafiyet hakkı her bir yolcu başına uygulanıyor. Liste kapsamı dışında kalan eşya için ise, getirilen eşyaya muafiyet uygulanabilmesi için eşyanın toplam kıymetinin 430 euroyu aşmaması gerekiyor.

2- Tütün ve tütün ürünleri ile alkollü ürünlerden, her bir ürün çeşidinin karşısında yazılı adet ve miktarda getirilmesi halinde vergilerden muaf tutuluyor. Ancak, yolcunun her bir gruptaki ürünlerden birden fazla ürün çeşidinden satın almak istemesi halinde ürünlerin satın alınan oranları toplamının %100'ü asmaması gerekiyor. Kararın 9 nolu ekini oluşturan bu listenin "A) Tüketim maddeleri" bölümünde yer alan eşyanın sadece yolcu beraberinde getirilmesi mümkündür. Bu bölümdeki sigara miktarına ek olarak yolcuların 200 adet sigara daha alabilmeleri de mümkün oluyor.

Yolcu beraberi Türk parası, döviz, kıymetli maden, taş ve eşya 11.08.1989 tarih ve 20249 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar"ın 3, 4 ve 7'nci madde hükümleri çerçevesinde;

1- Yolcuların Türk Parası'nı ve dövizini beraberlerinde Türkiye'ye getirmeleri serbestisi tanınıyor.

2- Yolcular, 5 bin ABD Doları veya eşitine kadar efektif ve en çok 5 bin ABD Doları karşılığı Türk parasını beraberlerinde yurt dışına çıkarabiliyorlar.

3- Dışarıda yerleşik kişiler ile Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurt dışında çalışan Türk uyruklu kişiler, yurda girişlerinde beyan etmiş olmak, Türkiye'de yerleşik kişiler ise bankalar ve özel finans kurumlarından

döviz satın aldıklarını tevsik etmek kaydıyla 5 bin ABD Doları veya eşitini aşan miktarlardaki efektif bera- berlerinde yurt dışına serbestçe çıkarabiliyorlar.

4- Yolcular, beraberlerindeki kendilerine ait değeri 15 bin ABD Doları'nı aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyayı yurda getirebiliyor ve yurt dışına çıkarabiliyorlar. Daha fazla değerdeki ziynet eşyasının yurt dışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye'den satın alınmış olduğunu tevsik etme şartına bağlanıyor.

İstisnalar:

1- Giriş ve çıkışın her ikisinin de kara yoluyla yapılması halinde, yolcu beraberi hediyeelik eşya ve kişisel eşya muafiyetinden yararlanabilmek için yolcunun gittiği ülkede üç gün kalması şarttır.

2- Yolcu beraberinde getirilen silahların ülkemize giriş izni olmaması durumunda, bu silahlara gümrüğe tabi diğer eşya gibi işlem tesis ediliyor.

3- Turistlerin inançları gereği yemeleri gereken özel gıda maddelerinin gerek yolcuların beraberlerinde gerekse kargo yoluyla gelmesi halinde, hangi yolculara ait olduğunun ilgili turizm kuruluşu tarafından belgelendirilmesi ve bunlar tarafından tüketileceğinin taahhüt edilmesi kaydıyla, bu tür gıda maddelerinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca kontrol ve müsaade aranılmadan yurda girişine izin veriliyor.

4- Ülkemize gelen yolcuların beraberlerinde ya da gelişlerinden bir ay önce veya bir ay sonraki süreler içerisinde Kararın ekinde yer alan Ek-9'daki liste kapsamı şahsi tedavide kullanılmak üzere getirilen ilaçların, yolcuların seyahatleri süresince kullanmaları gerektiğine ilişkin gümrük idaresine belge (sağlık kuruluşundan alınan rapor, doktor raporu veya reçete) ibraz edilmesi koşuluna bağlı olarak, ülkemizde kalınacak süre göz önünde bulundurularak, makul miktardaki ilacın girişine izin veriliyor.

Sınırlamalar:

1- Cep telefonunun (Tv, müzik çalar, video oynatabilme özelliğine sahip olanlar dahil) muafin serbest dolaşıma sokulabilmesi için, sadece yolcu beraberisi kişisel eşya statüsünde olması gerekiyor. Her bir yolcunun iki takvim yılında bir adet ile sınırlı olmak üzere ve telefonun kıymetine bakılmaksızın cep telefonunu gümrük vergilerinden muaf olarak yurda getirmeleri mümkün bulunuyor.

Ayrıca, yolcu beraberisi hediyelik eşya statüsünde veya posta/hızlı kargo taşımacılığı yoluyla muafin veya vergileri ödenerek cep telefonu getirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bununla birlikte, yurt dışına giden yolcuların IMEI numarası halihazırda kayıtlı olan cep telefonlarının çeşitli nedenlerle yurt dışında kalması ve bu telefonların posta/hızlı kargo yoluyla geri gönderilmesi durumunda, söz konusu telefonların IMEI numaralarının kayıtlı olduğunun <http://www.mcks.gov.tr/tr/imeisorgu.php> adresinden yapılacak sorgulama sonucu teyit edilmesi halinde teslim edilmesi mümkündür.

2 - Kararın 61 inci maddesi kapsamı yolcu beraberisi hediyelik eşya kapsamında, fenni usullere göre kapatılmış kutulardaki her nevi su ürünleri, hayvansal ürünler, konserveler ile pastırma ve sucuk gibi işlenmiş hayvansal ürünlerin beş kilogramına kadar, tüketim amacıyla getirilen bitkisel ürünlerden taze ve kuru meyve ve sebzelerin üç kilogramına, diğer bitkisel ürünlerin ise bir kilogramına kadar muafiyet tanınır. Bunun dışında kalan her nevi ve miktardaki hayvansal ve bitkisel ürünün yolcu beraberisinde getirilmesi halinde ticari miktar ve mahiyette olduğu kabul edilip buna göre işlem yapılıyor

3 - 13.06.2010 tarihli ve 27610 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının 65 nolu alt bendinde tanımlanan "takviye edici gıdalar" ile 06.12.2003 tarihli ve 25308 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi 2003/42 nolu Sporcu Gıdaları Tebliği'nin 4'üncü maddesinde tanımlanan "sporcu gıdaları"nın Kararın 45'inci ve 62'nci maddesi kapsamında muafin ithali mümkün bulunmamaktadır. Ancak, bu kapsamdaki ürünleri doktor tavsiyesi ile

kullanılan kişilerin, hastalıklarına dair resmi hastaneden alınmış bir raporu veya doktorun önerdiğine dair bir reçeteyi, milli sporcuların ise "Milli Sporcu Belgesi"ni ilgili gümrük idaresine ibraz etmeleri halinde söz konusu ürünleri posta ve hızlı kargo yoluyla getirmelerine izin verilir. Rapor veya reçetelerin, eşyanın ilgisine teslim edildiği tarih itibariyle son bir yıl içerisinde düzenlenmiş olması yeterli olup, her gönderi için yeni bir rapor ve reçete aranmasına gerek bulunmuyor.

4- Kozmetik Kanununun ikinci maddesiyle kapsamı belirlenmiş olan kozmetik ürünlerinin muafin ithali mümkün bulunuyor.

5- 3 ve 4 üncü maddelerde bahsi geçen ve muafin ithali mümkün olmayan eşyaya, kıymetine ve miktarına bakılmaksızın genel hükümler çerçevesinde, mer'i gümrük ve dış ticaret mevzuatının ilgili hükümleri uygulanarak işlem yapılabilir.

6- Posta ve hızlı kargo yoluyla gelmesine sınırlama getirilen eşyanın bir koli içinde, sınırlamaya konu olmayan başka eşya ile birlikte gelmesi ve sahibince gümrüğe terk veya mahrecine iadesinin talep edil-

mesi halinde, sınırlamaya tabi olmayan kalan eşyaya genel hükümler çerçevesinde işlem yapılıyor.

Sonuç olarak;

Yolcu salonlarından geçen veya eşya geçiren kişilerin limit üstü eşyaya sahip olup olmamalarına göre bu salonlarda münhasıran bu işlemler için düzenlenmiş yeşil veya kırmızı hatlara yönlendirmeleri gerekmektedir. Kişilerin hakların bilinmesinin yanı sıra sınırlamalara da uyulması halinde, hem kişi hem de gümrük idaresi hızlı ve etkin bir süreç yaşar demek mümkündür.

Gümrüğe tabi ve/veya limit üstü eşyası olup da yeşil hattan giriş yapmaya teşebbüs eden yolcular hakkında fiilin mahiyetine göre mevzuat gereğince idari ve/veya adli takibata geçilecektir. Yeşil-kırmızı hat uygulaması olmayan yerlere gelen yolcular gümrüğe tabi eşyasının olup olmadığını belirlemek ve mevzuatın uygulanmasını sağlamak üzere sözlü beyana davet edilebilir. Ayrıca gümrük idareleri tarafından, yolculardan limit fazlası olması sebebiyle alıkonulacak eşya ve kıymetlerin iyi saklanması için gerekli özen gösterilerek gerekli tedbirler alınmaktadır.

Yeni Büyükşehir Belediyelerinin Kurulması Hakkında Bir Değerlendirme

Dr. Orhan Veli ALICI

(2005 Mezunu, İETT Müfettişi)

3030 sayılı Kanun ile Türk İdari Sistemine dâhil edilen büyükşehir belediyeleri süreç içerisinde yaygınlaştırılmış, bu sayı 2012 yılı itibarıyla 16 ili kapsar hale gelmiştir. Başlangıçta İstanbul, İzmir ve Ankara’da uygulanan bu özel yönetim modeli, siyasi amaçlarla hareket edilerek diğer büyük kentlerde de uygulama alanı bulmuştur. Adana, Gaziantep, Bursa ve Konya’da 1986 ve 1987 yıllarında, Kayseri’de 1988 yılında, Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İzmit, Mersin ve Samsun’da da 1993 yılında büyükşehir belediyesi kurulmuştur. 2000 yılına dek bu sayıda herhangi bir değişiklik olmamışken 1999 yılında Sakarya’da yaşanan deprem sonrasında bu ilde de büyükşehir belediyesi kurulmuştur. Van’da 23 Ekim 2011 tarihinde meydana gelen depremden sonra Van ili de dâhil olmak üzere nüfusu 750.000’in üzerinde olan illerde büyükşehir belediyesi kurulması süreci gündeme gelmiş ve İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan, Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan ve TBMM tarafından kabul edilerek Cumhurbaşkanı tarafından onaylanan “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanun ile, ilk mahalli idareler seçiminden itibaren geçerli olmak üzere; Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa, Van, Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya, Samsun, İstanbul ve Kocaeli illerindeki il özel idarelerinin kapatılması, söz konusu illerden Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van belediyelerinin büyükşehir belediyelerine dönüştürülmesi hususu yer almaktadır.

Ayrıca İstanbul ve Kocaeli’de olduğu gibi geri kalan 27 büyükşehir belediyesinin de sınırının il mülki sınırı olacağı hüküm altına alınmıştır. Daha sonra bu kanunda yapılan bir değişiklikle Ordu ili de büyükşehir statüsüne alınmıştır. Böylece İstanbul ve Kocaeli’de olduğu gibi bu illerdeki tüm vatandaşlar büyükşehir belediye başkanı için oy kullanabilecektir. Bu husus önemli tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Kimi çevrelerce eyalet sistemine geçiş olarak adlandırılan bu yapı, Türk İdari Sisteminin önemli bir unsuru olan il idaresini de aşındırır niteliktedir. Söz konusu yönetim sisteminin eyalet yönetimi ya da bölgesel yönetim gibi algılandığı da anlaşılmaktadır.

Bu düzenleme ile beraber büyükşehir belediyesinin tanımı da değişmiştir. Bu çerçevede büyükşehir belediyesi: Sınırları il mülki sınırı olan ve sınırları içerisindeki ilçe belediyeleri arasında koordinasyonu sağlayan; idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisi halini almıştır.

Öte yandan yeni kurulacak olan 14 büyükşehir belediyesinde ise il merkezinde toplam 24 ilçe belediyesinin kurulması öngörülmektedir. Böylece il merkezleri genel olarak iki ilçeye bölünecektir. Sistemin kurgusu ve işleyişi bakımından günümüzde il mülki sınırı kapsamında hizmet sunan İstanbul ve Kocaeli Büyükşehir Belediyelerinin örnek alınmasında büyük yararlılıklar bulunmaktadır.

Eleştirilen bir diğer husus ise ilk mahalli idareler genel seçimi ile beraber büyükşehir belediye sınırları içerisinde bulunan belde belediyeleri ile köylerin ve 30 il özel idaresinin tüzel kişiliğine son verilecek olmasıdır. Anayasa Mahkemesi, daha önce benzer bir konuda vermiş olduğu E. 2008/34, K. 2008/153 sayılı Kararında; yasa koyucunun, mahalli müşterek nitelikli hizmetlerin etkinliğini sağlamak adına küçük ölçekli belediyeleri kapatabileceğini belirtmiş, hizmette vatandaşla yakınlık ve küçük ölçekli belediyelerin kapa-

tılmasında referandum yoluyla kararın vatandaşlara bırakılması yöntemini dikkate almamıştır.

Öte yandan anılan düzenlemenin tasarı boyutunun ilk halinde sistemsel olarak farklı bir yapı kurgulanmış, büyükşehir il merkezinde anakent ilçe belediyelerinin kurulması öngörülmüş, bu belediyelere sınırlı yetki, metropoliten alan dışında bulunan büyükşehir ilçe belediyelerine de daha fazla yetki verilmesi hususu düzenlenmişken, ilerleyen süreçte bu modelin değiştirilmesi düşündürücüdür. Nüfus yoğunluğunun kilometrekare bazında azaldığı bu yeni büyükşehir belediyelerinde daha farklı sorunların yaşanacağı, kırsal alan belediyeçiliğinin sancılı bir dönüşüme gebe olacağı da açıktır. Bu süreçte büyükşehir ilçe belediyeleri ile büyükşehir belediyesi arasında yeni sorunların yaşanmasını önleyecek tedbirlerin geçiş süreci içerisinde alınması da büyük önem taşımaktadır.

Sistemin kurgusuna yöneltilen en önemli eleştiri büyükşehir belediyelerinin sınırlarının il mülki sınırı haline getirilmesidir. Bunun en önemli sakıncası hizmet sunumunda kırsal alan belediyeçiliğinin yeterince etkin kullanılamayacağı iddiasıdır. Bu uygulama yerel-

leşmeye tezat olarak yerelin merkezleştirilmesi olarak da okunabilir. Öte yandan bu geçişin eyalet sisteminin başlangıcı olacağı da ileri sürülmektedir. Belediyelerin kentsel alan ile özdeşleştiği gerçeği dikkate alındığında kentsel ve kırsal alanın gereksinimlerinin birbirinden çok farklı olduğu bir gerçektir. Büyükşehir belediyelerinin bu kırsal alanlara dahi hizmet götürecek olması hantallaşma riskini gündeme getirecektir. Bu yüzden kırsal alandaki belediyelerin daha yetkili kılınması ve makro nitelikli hizmetlerin büyükşehir belediyesi tarafından sunulması daha yerinde olacaktır. Ancak bu düzenlemede ilçeleri yetkilendirici bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu da hizmet ve kaynak bölüşümü dışında kırsal alanı ilgilendiren birçok hizmette “vatandaşa hizmette yakınlık” prensibinin yeterince uygulanmayacağını göstermektedir. Büyükşehir belediyelerinin il mülki sınırları dikkate alındığında mevcut teşkilat yapısı ile büyükşehir belediyelerinin kentin tamamına muktedir olamayacağı, hantal bir yapıya dönüşeceği açıktır. Örneğin, İstanbul’un 5.712 km², Kocaeli’nin de 3.505 km² olan yüzölçümü dikkate alındığında, sadece bu iki il için uygulanan “il mülki sınırı” uygulamasının Konya için uygulanması durumunda yüzölçümü 38.183 km² olan bu ilin büyükşehir

belediyesinin hizmet alanı yaklaşık 30 kat artacaktır. Bu önemli husus kırsal alanlardaki ilçe belediyelerinin daha yetkili kılınmasını zorunlu kılmaktadır.

Ancak Kanunun gerekçesinde İl sınırında hizmet üretecek büyükşehir belediye modelinin aşağıda belirtilen olumlu gelişmeleri sağlayacağı belirtilmektedir;

- a) Geniş ölçekte hizmet üreten yerel yönetim birimleri gelişmiş teknolojilerle donatılabilecektir.
- b) Geniş ölçekte hizmet üretecek bu yönetimlerde nitelikli teknik personel istihdam edilebilecek, ayrıca iş gücü uzmanlaşacağından verimlilik artışı sağlanacaktır.
- c) Geniş ölçekli yerel birimlerden oluşan yerel yönetim sistemi, merkezden gönderilecek kaynakların etkin kullanımını sağlayacaktır.
- d) İl sınırları içinde bütünleştirilmiş yerel yönetim birimleri arasında kaynakların kullanımı ve sahip

olunacak imkânlar açısından daha adil bir yapı ortaya çıkabilecektir.

- e) Düzenleyici üst imar planları çerçevesinde il çapında uyumlu imar uygulamaları gerçekleştirilebilecektir.

Büyükşehir belediyelerinde il özel idarelerinin kaldırılması ve yerel hizmetlerin tek bir çatı altında sunulması genel olarak olumlu bir değişiklik iken, bu yapıların dışında ve hatta üzerinde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Merkezi gibi yeni bir oluşumum sisteme dâhil edilmesi de hayli düşündürücüdür. İl özel idarelerinin meşru bir temeli olup, meclisleri bulunmasına rağmen kurulması öngörülen bu yeni yapının büyükşehir belediyesinin yetkilerine ortak olacağı, adeta merkezi yönetimin bir uzantısı şeklinde büyükşehirlerde faaliyette bulunacağı ve valiye bağlı olacağı görülmektedir. Bu yapı, süreç içerisinde özellikle yatırımların planlanması ve uygulanması esnasında yerel yönetimlerle merkezi yönetim arasında bazı sorunların yaşanmasına neden olabilecek niteliktedir.

Diğer taraftan mekânsal büyümenin doğal bir sonucu olarak büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyelerinin mali durumları ile ilgili olarak da bazı yenilikler yapılmıştır. Yeni sistemde; genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının yüzde 1,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 4,50'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 0,5'i il özel idarelerine ayrılacaktır.

Büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının yüzde 6'sı ile genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ayrılan payların yüzde 30'u büyükşehir belediye payı olarak ayrılacağı belirtilmiştir. Büyükşehirlerdeki ilçe belediyeleri payının; yüzde 90'lık kısmı ilçelerin nüfusuna, yüzde 10'luk kısmı ise ilçelerin yüzölçümüne göre dağıtılacağı, hesaplanan tutardan yüzde 30'luk büyükşehir belediyesi payı ayrıldıktan sonra kalan miktar büyükşehir ilçe belediyelerinin hesabına İlbank A.Ş. tarafından aktarılacağı belirtilmiştir. Yüzde 6'lık büyükşehir belediye payının; yüzde 60'ı doğrudan ilgili büyükşehir belediyesinin hesabına aktarılması, kalan yüzde 40'lık kısmının yüzde 70'i nüfusa, yüzde 30'u yüzölçümü esasına göre büyükşehir belediyeleri arasında dağıtılması hüküm altına alınmıştır. Ayrıca; Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce meclis kararı ile Yol Harcamalarına Katılma Payı da alınabilecektir. Bu çerçevede mevcut kaynak dağılımı dikkate alındığında büyükşehirlerin daha da gelişeceği, diğer illerin ise yerinde sayacağı, böylece kentlerin gelişimi açısından büyükşehirler ile diğer iller arasındaki dengesizliğin artacağı da savunulmaktadır.

Mali konular dışında 5216 ve 5393 sayılı Kanunlarda idari anlamda meydana gelen sakıncaları ortadan kaldıracak ve süreç içerisinde oluşan sorunları çözecek boyutta bazı düzenlemeler de öngörülmüştür. Ayrıca ilk mahalli idareler seçiminde ve sonrasında sistemin uygulanması sürecinde karşılaşılabilecek sorunları ve tereddütleri gidermek üzere düzenleyici-yönlendirici işlemlerin İçişleri Bakanlığı tarafından yapılacağı da hüküm altına alınmıştır.

Bu yeni model ile beraber 2009 ve 2011 yıllarında yapılan yerel ve genel seçimler dikkate alındığında; sınırları il mülki sınırı olacak olan 30 büyükşehir belediyesinin gireceği ilk seçimlerde bu belediyelerin 23'ünün AK Parti, 4'ünün CHP, 3'ünün de BDP tarafından alınacağı da ileri sürülmektedir.

Bu çerçevede sistemin içeriğinde ve mahalli müşterek nitelikli hizmetlerin büyükşehir ile ilçe belediyeleri arasındaki dağılımında herhangi bir değişiklik yapılmamış, ancak sistemin mekânsal boyutunda önemli düzenlemeler yapılmıştır. Büyükşehir belediyelerinin il mülki sınırı ile özdeşleştirilmesi büyükşehirler bazında farklı sorunları beraberinde getirecek nitelikte bir düzenlemedir. Siyasi farklılaşma ve büyükşehir belediyesinin hizmet alanının mekânsal büyüklüğü dikkate alındığında kırsal alan belediyeciliğinin yeterince işler hale gelemeyeceği, büyükşehirler ile iller arasında gelişim açısından önemli dengesizliklerin yaşanacağı düşünülmektedir. Ayrıca kırsal alanda da hizmet sunacak olan bu yapıların hantal bir teşkilat haline gelmesi de olası görülmektedir. Bu nedenle yapılan düzenlemelere paralel olarak büyükşehir belediyelerinin teşkilat yapılarının ve büyüklüklerinin de revize edilmesi gerekmektedir. Böylece hizmet boyutunda yaşanması muhtemel sorunlar bertaraf edilebilecektir.

Tarihsel Mirasımızın İzleri; Irak-Erbil

Yasin Cemal GALATA

(2008 Mezunu, TRT Yapım Yard.)

Ahmet Cahit ŞAHİNER

(2008 Mezunu, TRT Muhabiri)

Irak'taki kültürel ve tarihsel mirasımız, 836 yılında Abbasi Halifesi Mutasım'ın İslam ordusundaki Türkler için Samarra şehrini kurmasıyla başlar, Osmanlı Devleti'nin Irak'tan ayrılışına kadar devam eder. Bıraktıkları miraslar geçmiş zamanların bütün güzel izlerini taşımaktadır. Biz de buradaki mirasımızı ve Türkmen kardeşlerimizi daha yakından tanımak için bir gezi planladık. Seyahatimiz süresince birçok yerleşim yerini başta Kerkük, Erbil, Tuzhurmatu, Tazehurmatu, Altunköprü, Dakuk (Tavuk)'u gezme fırsatını bulduk. Musul ve Telâfer'i de kapsıyordu gezimiz ancak hem güvenlik açısından hem de gezdiğimiz yerlerdeki tarihi eserlerin beklediğimizden de fazla olması zamanımızı tamamlamaya yetti. Oraları da bir sonraki gezimize bıraktık. Irak'ın güneyine yani Bağdat ve Basra bölgesine gidemedik; çünkü burada iki

farklı vize uygulaması yapılıyor. Birisi Bağdat merkezi hükümetinin verdiği vize; diğeri ise kuzeydeki bölgesel yönetimin verdiği vize ki ülkenin tümünde geçerli olmayan ve sadece belirli şehirlere girilebilen yerel vize. Biz ikincisini tercih ettik, çünkü bölgesel yönetim pasaport ile giriş yapıldığı takdirde havaalanında veya sınırda on beş günlük vize veriyor; ancak bu vize ile de Bağdat ve güneydeki şehirlere girilemiyor. Biz de İstanbul Atatürk Havalimanından bindiğimiz uçak ile Erbil Havaalanına sabah saatlerinde indik.

İlk durağımız Erbil oldu...

Erbil çok eski bir yerleşim yeri, tarihi çok eskilere dayansa da 12. yüzyılda büyük oranda inşa ediliyor. Sultan Tuğrul Bey döneminde fetihler gerçekleşmiş, Irak'ın Kuzeyinde Atabeylikler kurulmuş. Bu Atabeylikler Musul Atabeyliği ve Erbil Atabeyliği'dir. Muzaffereddin Gökbörü 1190 yılından, 1233 yılına kadar 43 yıl Erbil'de hüküm sürmüştür. Sultan Muzaferreddin Gökbörü Erbil'in surlarını ve çarşılarını yeniden inşa etmiş. Böylece Erbil şehri Selçuklular, Muzaffereddin Gökbörü, Celayirli, Karakoyunlular, Akkoyunlular, Safeviler ve Osmanlı devletinin yönetimi altında kalmıştır. Aradan geçen bu kadar zamanda birçok devlete ev sahipliği yapmıştır bu kadim şehir. Erbil gerek

Türkiye'ye gerek İran'a yakınlığı nedeniyle stratejik bir öneme sahip. Geçmiş dönemlerde de ulaşım yollarının kavşak noktasında yer aldığı için ticaret merkezi konumunda olmuş. Şimdi ise şehrin bir kısmı yeniden inşa ediliyor. Bir tarafta yeni Erbil diyebileceğimiz bir kimliği olmayan post modern bir şehir, gökdelenler, iş hanları, büyük binalar; diğer tarafta ise eski Erbil diyebileceğimiz, bir estetiği, bir kimliği olan yani eski zamanların İslam şehri özelliğini taşıyan kalesi, kaserisi (kapalı çarşısı), camileri, hamamları, çayhaneleri ve konakları olan Erbil.

Bizde gezimize şehrin tam ortasında bulunan Erbil kalesi ile başladık. Kalenin girişinde en az kapısı kadar büyük olan dev bir heykel var. Bu heykel ünlü bilim adamı İbn-i Mustavfi'ye ait. Kitabesinde yazıldığı üzere 1169-1239 yılları arasında yaşadığı, ünlü bir tarihçi ve o dönemde nazırlık yapmış birisi. Tarih ve edebiyat konularında birçok eserlerinin olduğu da yazılı. İbn-i Mustavfi'nin kitap okurken tasvir edilmesi bölgeye verilebilecek en büyük mesaj bize göre; çünkü bu topraklar Osmanlı'dan sonra yıllarca sömürülmüş bu düzenden ancak okuyarak ve tarihi iyi anlayarak kurtulabilir. Kaleden içeri girdiğimizde yüzyıllar boyunca birçok olaya şahitlik eden konaklarla karşılaştık. Çoğu yılların vermiş olduğu yorgunluğa dayanamamış. 2010 yılında alınan bir kararla konaklar istismâl edilmiş ve boşaltılmış; şimdi ise hummalı bir çalışma var. Bölgesel yönetim burayı kültür merkezi yapmayı düşünüyor. Kale üç mahalleden oluşuyor ve kalenin iki kapısını birleştiren uzunca bir cadde yürüdükten sonra artık tarihi evleri daha yakından incelemeye başlıyoruz. Burada Cemil Ağa, Çelebi ve Doğramacı ailelerinin ve birçok ailenin konağı var. Konaklar adeta bir şaheser, her tarafında ayrı bir el işçiliği, bir zarafeti görmek mümkün. Duvar süslemelerinde genelde koyu mavi renk kullanılmış. Konaklar birden fazla bölümden oluşuyor. İçeri girdiğimizde bizi eyvan olarak adlandırılan büyükçe bir avlu karşılıyor. Odalara girdiğimizde duvar süsleri büyük oranda korunabilmiş. Hemen hemen baktığımız tüm tavanlarda dönemi yansıtan desenler gözümüze çarpıyor. Birçok

konağın kapılarında hilal ve yıldız rastlıyoruz. Konakların duvar süslemelerinde, kapı ve cam işlemlerinde geometrik İslam süslemeleri gözümüze çok sık denk geliyordu, özellikle de altı köşeli Türk yıldızının değişik stilleri duvarlarda yerini koruyordu. Konakların pencerelerinden Erbil'e bakmak ise ayrı bir zevk yaşıyor. Buralar bize adeta iç içe geçmiş bir şehir görüntüsü veriyor. Buradaki mahalleler Erbil'in en eski mahalleleri. Burada yapılan restorasyon işinde yabancı ve Türk firmalarının çalıştığını görüyoruz. Konaklar onlarca yıla rağmen hala güzelliklerinden hiçbir şey kaybetmemiş. Ancak bilinçli şekilde yapılan tahribatların izleri hala duruyor. Duvarlara sloganlar yazılmış, ateşler yakılmıştı.

Kalede iki cami var. Birisi Türkiye'nin çok yakından tanıdığı Doğramacı ailesine ait olan ancak ibadete açık olmayan küçük bir cami, diğer cami ise Haneka, bu caminin sadece Cuma namazları için açıldığını öğreniyoruz. Kalenin çıkışına doğru ilerlediğimizde karşılaştığımız antika dükkânında, konaklarda kullanılan eşyaların sergilenip satıldığını gördük. Erbil kalesi oldukça büyük, ne yazık ki biz yetkilerin izin verdiği alanları gezebiliyoruz.

Kaleden ayrıldıktan sonra Erbil sokaklarını gezmeye başladık. Caddelerde çok sayıda seyyar satıcı var ve bir hayli kalabalık. Bölgede satılan ürünlerin çoğu başta Türkiye olmak üzere İran'dan getiriliyor. Yolda gelişen ve büyüyen Erbil'e bir kez daha şahit oluyoruz. Burada Türk müteahhitler birçok başarılı işlere imza atmış durumda, yeni yerleşim yerlerinin kurulmasında Türkiye'den giden müteahhitler büyük rol üstlenmiş. Birçok Türk bankasının da şubesi bulunmaktadır. Sıra Erbil mutfağının tadına bakmaya gelmişti. Burada da kebab kültürü bir hayli yaygın bizim de önümüze Erbil kebabı getirildi. Erbil kebabının lezzeti Adana kebabını aratmıyordu.

Burada verdiğimiz kısa bir molanın ardından ilk durağımız İmam Ahmet Mezarlığı oldu. Bu kabristan şu an şehrin içinde kalmış tamamıyla Türkmenlere ait bir mezarlık. Mezar taşlarını incelemeye başladığımızda, mezar taşlarında geleneksel Türk mezar taşı yapısının birçok izleriyle karşı karşıya kaldık. Mezar taşlarının üzerinde boylara ait damgalara ve birçok semboller tespit ettik Burada İran-İrak Savaşında şehit düşen askerlerin mezarları da bulunuyor.

Erbil'in iki simgesi var birisi kale diğeri ise Ulu Minâre. 1190 yılında yapılmış ancak zaman içinde Ulu Cami tamamen yıkılmış, minâresinin büyük bir kısmı sağlam olarak günümüze kadar ancak gelebilmiştir. Ulu Cami Muzafereddin Gökbörü tarafından yaptırılmış. İslam mimarisi ve Erbil açısından da bir ayrı öneme haiz.

Artık yavaş yavaş hava kararmaya başladığında Erbil Kayserisi'ni gezmeye başladık. Bu bölgede kapalı çarşıya "kayseri" deniliyor. Artık hava karardığı için çarşı, dükkânların ışığı ile aydınlanıyor. Çarşı birçok bölümden meydana geliyor. Sarraflar, marangozlar, manifaturacılar ve çeşitli meslek dallarından oluşuyor. Çarşığı gezerken sürekli olarak kulağımıza Türkçe kelimeler geliyor. Öğrendiğimiz üzere esnafın büyük bir kısmı Türkmenlerden oluşuyor.

Akşam olduğunda Erbil tarihiyle yakından ilgilenen Zilşat beyi ziyaret etmeye karar verdik. Zilşat Bey sağlık problemi olmasına rağmen bizi kabul etti. Kendisinden Erbil tarihi ile ilgili bilgi aldık, Zilşat Bey, Erbil'in kadim bir Türk şehri olduğunu söylüyor bizlere. Kendisinin araştırma yapmış olduğu konulardan ve kitaplarından bahsediyor. Kitaplar kadim Erbil tarihiyle ilgili; Erbil'deki konaklardan, çarşılarından, kabristanlardan, çayhanelerden, hamamlardan bahsetmekte. Bizim de incelediğimiz kadarıyla Zilşat Beyin kitapları birer hazine niteliğinde. Güzel bir sohbetin ardından ertesi sabah Kerkük'e gitmek üzere odamıza çıkmadan önce Erbil'deki mihmandarımız güzel insan Dilşat Terzi ile vedalaşıyoruz. Otel'de bir günün analizini yaparken Erbil'in tarihini, yapısını anlamının en doğru yönteminin buraya gelerek ve yerinde araştırma yapılmasının gerektiğini fark ediyoruz. Aynı zamanda birçok ülkenin Erbil'de kültürel faaliyetleri olduğunu görüyoruz TİKA'nın ve Yunus Emre Enstitüsünün de Erbil ile ilgilenmesini ve ecdat mirasına burada sahip çıkması gerektiğini düşünüyoruz. Yazımıza Erbilli bir

şair olan Hayderizâde İbrahim Hakkı'nın (?-1931) Osmanlı'nın birinci dünya savaşından sonra Irak topraklarından ayrılmasının ve Bağdat'ın İngilizler tarafından işgali üzerine üzüntüyle yazdığı "İrak Ordusuna Hitâp" dörtlüklerini paylaşmak istiyorum.

**"Nesl-i Etrâk fîtraten erdir
Tâ ezelden er oğlu erlerdir"**

**Rabt edip bir makâma akvâmı
Kurdular İttihâd-ı İslâm'ı**

**Hicretin on üçüncü asrında
Döktüler kan bu dînin uğrunda**

**Îtikâdında gıll u gış yoktur
Türk'ün İslâm'a hizmeti çaktır"**

Kaynakça:

- TERZİBAŞI, Ata, *Erbil Şairleri*, İstanbul: Kerkük Vakfı, 2007.
- SAATÇİ, Suphi, *Tarihten Günümüze Irak Türkmenleri*, İstanbul: Ötüken, 2007.
- ŞEŞEN, Ramazan, *İslam Medeniyet Tarihi*, İstanbul: İSAR Yayınları, 2012.
- GALATA, Yasin Cemal - Ahmet Cahit ŞAHİNİR; "Türkmeneli Diyarında Beş Gün", *Kardaşlık Dergisi*, Sayı: 56, Yıl: 14, İstanbul, 2012, ss. 15-20.

Yeni Gerçekler ve Yetenek Yönetimi -2

Dr. Mahmut DEMİRKAN

(1987 Mezunu, İnsan Kaynakları Üst Yöneticisi)

mahmutdemirkan@yahoo.com.tr

Bir önceki yazımızda işletmelerin sahip oldukları değerlere ve yeteneklere bakış açılarının çok değiştiğini, bu doğrultuda yetenek yönetimine odaklanmanın ve ona biraz daha zaman ayırmanın gerekliliğini vurgulamış, artık organizasyonlarda insan kaynağını sahiplenmenin ve koruyup geliştirmenin öyle basit ve klasik yöntemlerle mümkün olmayacağını yeni gerçekler çerçevesinde açıklamaya çalışmıştık.

Yetenek yönetimine ilişkin gelişmeler, “Cuma’nın gelişti Perşembe’den belli” derirtecek cinsten. 90’ların sonlarına yaklaşıırken McKinsey&Co’nun 6.000 kadar yöneticiyle yaptığı bir araştırma, gelecek yirmi yılda işletmelerin en önemli kurumsal kaynağının “yetenek” olacağını ortaya koymuştu¹. 2000 yılında yapılan bir başka araştırma da, ABD’deki yöneticilerin kafasındaki bir numaralı problemin, “yetenekli çalışanları işlet-

melerine çekebilmek ve içeride tutabilmek” olduğunu gösterdi². 2008 yılında Boston Consulting Group tarafından 80 ülkeden 4.700’ün üzerindeki yönetici ile yapılan bir başka araştırma sonuçları da “yetenek yönetimi”nin öneminin daha da artacağını ortaya çıkardı³. Bugün işletmelerin yaşadıkları “yetenek savaşları” ise araştırmaların sonuçlarının ne derece doğru olduğunu kanıtlar niteliktedir.

Yetenekli işgücü, know-how gibi maddi olmayan şirket varlıkları 1980’lerde şirket değerinin yüzde 20’lerine tekabül ederken, bugün bu oran yüzde 80’ler seviyesine gelmiş durumdadır. Zîra, bugün yetenekli çalışanların şirketlerin başarısı üzerinde çok büyük etkisinin var olduğu daha net bir şekilde anlaşılmıştır. Örneğin; Google’da, bir “süper yeteneğin” 300 normal çalışana bedel olduğu söylenmektedir. Bill Gates “Microsoft’taki kilit 20 kişi olmasaydı, şirketin bugünkü başarısı yakalanamazdı” diyor⁴.

Konu elbette Türkiye’deki işletmeler için de önemlidir. Örneğin Monster’in yakın zamanda insan kaynakları yöneticileriyle yaptığı bir araştırma; şirketlerin % 47’sinin yetenekli insanları bulmakta zorlandığını, pe-rakende, bilgi teknolojileri, inşaat gibi hızlı büyüyen sektörlerin yetenek kıtlığı çektiğini gösteriyor⁵. Yani, yetenek yönetimi konusu işletmelerin ve yöneticilerinin önemli gündem maddesi olmaya devam ediyor ve etmeye de devam edecek gibi görünüyor.

Buna karşılık yetenek yönetimi konusunda işletme seviyesinde yapılanlara baktığımızda, çok küçük bir grup hariç genel anlamda pek de iç açıcı bir manzara ile karşılaşmadığımızı, yetenek yönetiminin özellikle global unsurlar içeren stratejik düzeyde, uzun soluklu plan veya programlar çerçevesinde ele alınmadığını, bu anlamda tepe yönetiminde bile hala bir “farkındalığın oluşmadığını” net bir şekilde söylemek mümkündür. Oysa yapılan araştırmalar örneğin nitelikli ve kilit konumda çalışanların bağlılıklarını artırmada yöneticilere ve liderlere önemli sorumluluklar düştüğünü göstermektedir⁶. Buna rağmen, bugün Türkiye’de

birakın nitelikli ve kilit çalışanların bağlılıklarını artırmaya yönelik çabaları, nitelikli insanı bulmak ve işletmeye kazandırmak konusunda bile uygun politikaların yürütülmediğini, tepe yönetiminin de konuya inanılmaz ölçüde ilgisiz kaldığını söylemek hiç de abartı olmayacaktır. Özellikle kamu yönetiminde ve kamu işletmelerinde bu anlamda neredeyse hiç bir çabanın gösterilmiyor olması ise ciddi bir handikaptır.

Oysa ki;

- Sisteme katkı sağlayabilecek uygun yetenekleri bulup, daha uygun bir üretim süreci gerçekleştirebilmek için,

- İş ile çalışanın uyumunu sağlayarak çalışanları uygun yerde istihdam etmek ve “eksik istihdam”a neden olmamak için,

- Çalışanların ihtiyaç ve beklentilerini karşılayıp onların, bedeni, fikri ve gönül gücünü sisteme katarak işletmenin amaçları doğrultusunda yönlendirebilmek için,

- Sisteme katkı sağlayanlar ile sisteme katkı sağlamayanları ayırt edebilmek için,

- Bu doğrultuda güven duygusu oluşturarak çalışanların sadakatini arttırabilmek için,

- Etkin ve verimli bir üretim gerçekleştirebilmek için, Adil ve etik kurallar çerçevesinde bir yönetim gerçekleştirebilmek için,

- Her şeyden önemlisi sahip olunan yeteneklerle rekabet şansını arttırabilmek için,

“Yetenek yönetimi”ne acil ihtiyaç vardır. Araştırma sonuçları buna işaret etmektedir. Bizim vurgulamak istediğimiz temel husus da budur. Ancak neden bu doğrultuda harekete geçilemediği konusu ise anlaşılamamaktadır.

Sizin İçin Seçtik

- Kurnazlığın zekâ sayıldığı bir toplumda, yetenek kendini gösteremez.

Lâ Edrî

- Cemiyet asıl kabiliyetten çok, sözde kabiliyetleri mükâfatlandırır.

La Rocehefoucault

- İnsan doğası gereği zora düşmedikçe yeteneklerini sonuna kadar kullanmaz.

Sun Tzu, Savaş Sanatı

Dipnotlar:

¹ <http://www.kariyerinfo.com/karieryazilari.asp?T=35&S=27&I=0&TID=2538>

² <http://blog.milliyet.com.tr/emrahcelik>

³ Creating People Advantage: How to address HR Challenges Through 2015.

⁴ <http://www.vsdergi.com/200705/02/01.asp>

⁵ <http://www.kigem.com/yetenek-savaslari-tam-gaz.html>

⁶ <http://insight.aon.com/?elqPURLPage=5596>

İş Güvenliği Yasasına Hazır Mıyız?

Dr. Resul KURT

(1992 Mezunu, SGK E. Başmüfettişi, İş ve Sosyal Güvenlik Müşaviri)

info@resulkurt.com/twitter.com/resulkurt34

6331 sayılı yeni İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası, iş güvenliği alanında proaktif bir yaklaşımla üç önemli husus üzerine kuruludur;

1- **Risk değerlendirmesi ve acil eylem planı** yaptırılıp, işyerinde mevcut veya ileride doğabilecek tüm tehlike ve risklerin önceden belirlenmesi ve değerlendirme sonucu belirlenen öncelik sırasına göre bu riskleri yok edecek tedbirlerin alınması,

2-**Etkili bir kontrol ve denetim sistemi** kurularak alınan önlemlere uyulup uyulmadığının denetlenmesi, dolayısıyla giderek önlemlere uyulmasının sağlanması,

3-Tüm çalışanlara karşı karşıya bulundukları **meslekî riskler ile bunlara karşı alınması gerekli tedbirler**

konusunda eğitim verilmesidir.

Bu konularla ilgili yasal düzenlemeler 6331 sayılı Kanunda yapılmış olup, bu hükümlere aykırı davranan işverenler hakkında aynı kanun uyarınca idari para cezası uygulanması öngörülmekte, ayrıca iş kazaları sebebiyle doğacak maddi ve manevi tazminatlar ile SGK'nun uğradığı zararları kusuru nispetinde işverenlerden tazmin etmek için açtığı rücu davaları sonucu ödenmek zorunda kalınan tazminatlar önemli yekun tutmaktadır.

Tazminatlar ve cezalar göz önüne alındığında her zaman için önlemek ödemekten ucuz olmaktadır. Hem denetim yapmaya yetkili memurlar karşısında yasal açıdan zor durumlara düşmemek, hem de tedbir alıp çalışanları eğiterek iş güvenliği konusunda bilinçlendirmek, böylece yasal olarak hiçbir eksiği bulunmayan bir işyerinde barış ve esenlik içinde bir iş ortamı sağlamak şüphesiz en doğru yaklaşımdır.

Ayrıca çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri, ISO-9001 ve OHSAS-180001 gibi Kalite Yönetim Sistemlerinin de vazgeçilmez bir şartıdır.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile diğer mevzuat çerçevesinde işverenlere;

- Risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmak,
  - Acil eylem planı yapmak,
  - Çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmesi,
  - Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlara mesleki eğitim verilmesi,
  - İlk Yardım Eğitimleri ve Sertifikaları
  - Yangın Eğitimleri ve Sertifikaları,
  - 50 ve daha fazla işçi çalışan işyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu kurulması,
  - Çalışan temsilcisi atanması/seçilmesi,
  - İş güvenliği malzemelerinin temini ve kullanılması,
  - Onaylı defter tutmak,
  - Kazan, Basıncı Kaplar, Elektrikli Aletler, Jeneratör kontrol ve belgelendirmeleri yapılması,
  - Ortam Ölçümlerinin yaptırılması (Çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal, ergonomik ve benzeri tehlike kaynaklarının neden olduğu tehlikeler ile ilgili kontrol, ölçüm, muayene, inceleme ve araştırma çalışması yapılması)
  - İşyeri hekimi ve İSG uzmanı çalıştırılması veya OSGB'lerden hizmet alınması,
- gibi yükümlülükleri getirilmiştir.

İşveren; işyerinin büyüklüğü, taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı gibi faktörleri dikkate alarak önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım vb. konularda uygun donanım ve bilgiye sahip yeterli sayıda kişi görevlendirmek, araç-gereçleri sağlamak, tatbikatları yaptırmak ve ekipelerin her zaman hazır bulunmasını sağlamak zorundadır. Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapmalıdır.

İşverenler çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlamak ve bu eğitimin özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni tek

noloji uygulanması hâlinde verilmesi gerekmektedir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanacaktır.

Eğitimlerin bu kadar önemsenmesinin nedeni, iş kazalarının büyük bir bölümünün eğitim eksikliği ve uygun ekipmanlar kullanılmamasından kaynaklanmasıdır. Bu eğitimlerin maliyeti çalışana yansıtılmayacağı gibi, eğitimde geçen süreler çalışma süresinden sayılacaktır.

Eğitimler işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliklerinde, iş ekipmanları değiştiğinde veya yeni bir teknoloji uygulandığında verilir. Eğitimlerin sadece gerektiğinde değil, düzenli aralıklarla da tekrarlanması gerekmektedir.

Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan **tehlikeli** ve **çok tehlikeli** sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığını belgeleyemeyenler çalıştırılmaz. Bunun yanında iş kazası veya meslek hastalığı geçiren kişilere işe başlamadan önce bu konularla ilgili ilave eğitim verilmesi, ayrıca herhangi bir sebeple altı aydan uzun süre işten uzak kalanlara da yenileme eğitimi verilmesi zorunludur.

İşverenler çalışanlarını işyerinde karşılaşılabilecek riskler, koruyucu tedbirler, ilk yardım, afetler, olağan dışı durumlar, yangınla mücadele ve tahliye işleri konusunda görevlendirilen kişilerle ilgili olarak bilgilendirmek zorundadır.

Windows 8-Civil Civil

Meryem ARSLAN

(1999 Mezunu, İnovasyon Uzmanı)

Turkcell Teknoloji Zirvesi'nin son konuğu Guy Kawasaki'nin dediği gibi İnovasyon Sanatı kendini göstermeye devam ediyor.

Lenka'nın "Everything At Once" müziği ile tanıtılan W8 kullanıcıların gönlünü fethetmeye yönelik olarak müzik ve görselliğe odaklanmış durumda.

Yeni Görünüm; kişisellik ve renklerin egemenliği. Hayat dolu ve cap canlı, civil civil.

Süper ötesi bir kolaylık, DEVRİM bu işte denebilecek bir diğer özellik, artık çeşit çeşit anti virüs yazılımına gerek yok. Windows Defender var. İşte bu kadar !!!

W8. Çift monitörle uğraşmaya gerek kalmadı. Temel uygulamalar aşağıda görselde, incelenebilir...

Kilit ekranı görselliği canlı ve parlak renkleriyle göz dolduruyor.

W8 çocuksu, canlı renklere bayılan insanları hedeflemiş anlaşılan, iyi de yapmış.

USB 3.0 destekli sabit disk veya usb leri kullanmak daha kolay, sürücü ihtiyacı yok.

Görev Yöneticisi, daha anlaşılabilir bir liste görüntüsü ve kullanışlı.

Maalesef Başlat Ekranına beğendiğiniz W8 arka planlarını eklemek zorundasınız, teknoloji bazan tutsaklıktır!

Ancak bilgisayar kilitliken beliren ekran seçeceğimiz herhangi bir resimden oluşabiliyor.

Resimli Parola ile resim seçerek ve üzerinde belirleyeceğimiz bir desenle-şifre- oturum açabiliyoruz. Örneğin, çocuğunuzun saçına 3 kez dokunmak :) Yani W8 de her şey tamamen duygusal...

Hızlı Kurulum sağlanması ile artık gereksiz bekleme eziyetini sona erdiriyor.

Ve fiyat?

Ocak 2013 sonuna kadar gerçekleştirilen kampanya çerçevesinde, Windows XP, Windows Vista ve Windows 7 kullanıcıları W8 Pro'yu 79 tl ye indirebilecek. 2 Haziran 2012 ve 31 Ocak 2013 tarihleri arasında Windows 7'li bilgisayar satın almış kullanıcılar ise www.windowsupgradeoffer.com adresinden 29 TL'ye Windows 8 Pro'yu indirebilecek.

Ciddi ve eğlenceli. Multifunctional özelliği ile artık birden çok şeye odaklanabilen beyinler rahat ediyor. Yani; Ders çalışırken aynı zamanda oyun oynayabiliriz! Açıkçası W8 bana dokun diyor, masaüstü kullanıcılarında böyle bir istek uyandırıyor. Çünkü renkler parlaklık, hareketlilik dokunarak çalıştırmaya yönelik. Denetim Masası ve Görev Yöneticisi vb. daha hızlı ve özellikleri bulmak daha hızlı ve kolay dizilimde.

Wi-Fi noktalarını bulması ayrıca önemli. 3G ve 4G yi söylemeye gerek yok.

Windows Mağazası'ndan uygulama satın alma ayrıcalığı tanınmış.

Metro için geliştirilen oyunlar ve uygulamaların açılış hızları ve performansları memnunluk verici düzeyde. Kişiler, Posta ve Takvim gibi bazı uygulamalar yerleşik olduğu için oturum açıldığında anında görüş alanınıza girer.

Windows RT diye bir şey var ki burda tanım şu; "daha uzun pil ömrüne sahip olup hareket halindeki yaşam için tasarlanmış, ince ve hafif bilgisayarlar için en iyi

hale getirilmiş yeni bir Windows tabanlı işletim sistemidir." Yalnızca yerleşik uygulamaları veya Windows Mağazası'ndan indirilen uygulamaları çalıştırıyor. Ms hesabı ile W8 hesabı entegre edilebiliyor.

W8 in Enterprise sürümünde mevcut özellik sayesinde USB bellek üzerinde çalışan bir W8 e sahip olunabiliyor. Yani; taşınabilir Windows.

Yine aynı şey olacak, yine teknoloji kendini yeniledi ve bir süre sonra eskilerin yerini yeniler alacak. Hayat bu, her şey değişiyor ve özellikle teknoloji daha çok ve daha hızlı değişiyor. İnovasyonun sonu yok...

Büyükşehir Belediyesi ile İlçe Belediyeleri Arasındaki İlişkiler: İstanbul Örneği

Dr. Orhan Veli ALICI

(2005 Mezunu, İETT Müfettişi)

Tanıtın: **Burak Hamza ERYİĞİT**

Mevcut 16 ve yeni 13 Büyükşehir Belediyesini kapsayacak şekilde hazırlanan bu çalışma büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri arasındaki idari, mali, siyasi ve hukuki tüm karşılaşma alanlarını ele almakta, varolan sorunların ne olduğunu saptamakta ve tespit edilen sorunların çözümü için öneriler sunmaktadır. Mezkûr kitap, Büyükşehir Belediyesi ile İlçe Belediyeleri Arasındaki İlişkiler bakımından hazırlanan en güncel ve kapsamlı kitap çalışması olup, İstanbul Örneği çerçevesinde anılan hususları anlamlandırmıştır. Bu akademik ve mesleki alan çalışması ilk mahalli genel seçimlerle birlikte büyükşehir belediyesi olacak belediyeler ile sınırları il mülki sınırı olacak eski büyükşehir belediyeleri için kaynak kitap olabilecek şekilde hazırlanmıştır.

Meslekte Mükemmelliğin Küresel Paydaşı: Türkiye İç Denetim Enstitüsü

Gürdoğan YURTSEVER

(1991 Mezunu, İç Denetçi)

Tanıtın: **Ömer KURU**

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kurumsal tarihi ile iç denetim mesleğinin yakın tarihini ortaya koymayı amaçlayan "Meslekte Mükemmelliğin Küresel Paydaşı: TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ" kitabı, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları arasında yayımlandı.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkan Yardımcısı Gürdoğan Yurtsever tarafından yazılan, Editörlüğü Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve Onursal Başkanı Ali Kamil Uzun tarafından yapılan, Serpil Kaya tarafından yayına hazırlanan, yüzden fazla kişinin katkıda bulunduğu kitapta Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) Başkanı Richard Chambers, Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIA) Başkanı Marie-Hélène Laimay ve Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) Başkanı Özlem Aykaç İğdelipınar'ın önsözleri bulunuyor.

"Meslekte Mükemmelliğin Küresel Paydaşı: TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ" kitabı, kuruluş ve yönetim

çalışmalarının altında yatan felsefeye uygun olarak, bayrak yarışı imgesi kullanılarak kaleme alındı. Amacın, bayrağın düşürülmeden bir sonraki etabı koşacak koşucuya ulaştırılması olan bayrak koşusu dört etaptan oluşuyor. Bayrak koşusunun her bir etabı, kitabın bir bölümünü ifade ediyor.

Birinci etap, kurucuların "yüksek çıkışı" ile TİDE'nin kuruluşunu anlatan bölüm. Bu bölümde, TİDE'nin kuruluş öyküsü; hayalin ortaya çıkışı anlatılıyor. İkinci etap, "birlikte düz koşu" bölümü. Bu bölümde, Enstitü'nün kurumsallaşmasını tamamladığı çalışmalar, uluslararası kurumlara davet edilme süreci ve kurulan hayalin gerçekleştirme süreci işleniyor. Üçüncü etap, "elden ele" bölümü. Bu bölümde, kurumsallaşması tamamlanan Enstitü'nün, ulusal ve uluslararası faaliyetleri ele alınıyor. Dördüncü etap, "yarış devam ediyor" bölümü. Bu bölümde ise, mesleğin ve TİDE'nin gelecek öngörüler ve bayrak yarışını devralacak genç meslektaşların, oluşturulan bu ulusal birikimlerden nasıl küresel bir değer meydana getirebileceklerine dair ipuçları anlatılıyor. Geniş ve seçkin bir ekibin katkısıyla hazırlanan bu yayının meslektaşlar, akademisyenler ve konuyla ilgilenenler için bir başvuru kitabı olmasını umuyor, keyifle okumanızı diliyoruz.

Kitap www.tide.org.tr adresinden TİDE ofis ile iletişime geçilerek temin edilebilir.

Kıymetli Mensuplarımız,

Yapacağınız bağışlar için; banka hesap numaramızı kullanabilir veya aşağıda yer alan kredi kartı ile bağış formunu doldurarak faks ile veya bizzat vakfa ulaştırabilirsiniz.

Siyasal Vakfı Banka Hesap Numarası:
Vakıfbank Salı Pazarı Şubesi (333) 6418927
IBAN No: TR7 000015003336418927

Siyasal Vakfı Faks Numarası
0212 513 88 38

KREDİ KARTI İLE BAĞIŞ FORMU

Aşağıda bilgileri verilen şahsıma ait kredi kartımdan, Siyasal Vakfı'na bağış olarak her ayın ..... günü ..... (TL - rakamla) .....
..... (TL - yazıyla) çekiniz.

İsim : .....

İmza :

Tarih : ..... / ..... / .....

Kredi kartı numarası:

Son kullanma tarihi:

Güvenlik numarası:

Kart Türü

Visa ☐

Master ☐

Banka Adı

70.586.256 KİŞİYE ULAŞIYORUZ

zip.
com.
tr

Tüm V.I.P. gönderiler.

Açılış, defile, konser, toplantı, sergi, gösteri, kutlama davetiyeleri, banka kredi kartları, hesap ekstreleri, mağaza kredi kartları, hesap ekstreleri, broşür, duyuru ve ilanlar, rehberler, kitapçıklar, kataloglar, promosyonlar, eşantyonlar, faturalar, üyelik kartları, süreli ve sürekli yayınlar, numuneler, kutlama hediyeleri, ufak çiçekler, bültenler, bildiriler, gazeteler...

ZIP DAĞITIM, ARAŞTIRMA ve DANIŞMANLIK HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.
Hürriyet Mah. Dr. Cemil Bengü Cad. No. 27 Kağıthane / İSTANBUL
Tel: 0 (212) 225 35 75 pbx Faks: 0 (212) 291 05 82
www.zip.com.tr • e-mail: zip@zip.com.tr

Tüm Hizmetler detaylı raporları ile
E-mail, Faks ve CD'de tarafınıza sunulur.

Gönderi takiplerinizi internet sitemizden yapabilirsiniz.

Dünyanın En İyi Premium Ekonomi Koltuğu

COMFORT CLASS

116 cm
koltuk
mesafesi.

Dünyanın
ödüllendirdiği
ikram.

111 derece
yatabilen koltuklar,
yeni ayak koyma
aparatu.

Canlı TV yayını,
internet ve
USB bağlantısını içeren
kişiselleştirilmiş
eğlence sistemi.

Comfort Class'a Terfi Edin. Konforunuzu Yükseltin.

Comfort Class: Pekin, Bangkok, Singapur, Sao Paulo,
Tokyo, Guangzhou, Los Angeles, Hong Kong, New York ve
Toronto uçuşlarında. Boeing 777 tipi uçaklarımızda mevcuttur.

turkishairlines.com/comfortclass

Globally Yours

**TURKISH
AIRLINES**

